Visuomenės Kultūros, Politikos Laikraštis
"LAISVĖ"
Eina du sy... savaitėj: Utarninke ir Pėtnyčioj
Le... "LAISVĖS BENDROVĖ"
P... MERATA METAMS:
Amerikoje.......$2.00
Kanadoje ir ... žiūose.......3.00
... SEI METŲ:
Kanadoje ir už... žiuose.......$1.50
Amerikoje.......1.00
...garsini... ...s ant uzklausimo.
"LAISVĖ"
242 W. Broadway So. Boston, Mass.

"Tevyne" 307 W 30th st

LAISVĖ

THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY
"LAISVE"
Published by
"LAISVĖ" PUBLISHING CO.
Every Tuesday and Friday at Boston, Mass.
YEARLY SUBSCRIBTION RATE:
In the United States.......$2.00
To Foreign Countries.......3.00
Advertising rates on application.
All communications should be addressed to:
"LAISVĖ"
242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

No. 58. Telefonas: So. Boston 21013. BOSTON, MASS., 22 LIEPOS (JULY), 1913 m. Telefonas: So. Boston 21013. III Metai

"Entered as second class matter November 13, 1911, at post office at the Boston, Massachusetts under the Act fo March 3,1879."

AMERIKOJ

Amerikos juodašimčiai prieš raudoną vėliavą.

Seattle, Wash., 19 liepos. Laivyno sekretorius Daniels čia laikė prakalbą, kurioje pasakė: "Majoras, kuris neuždraudžia vartot raudoną vėliavą, negali būti majoru. Jis turi būti prašalintas nuo vietos. Ir tie žmonės, kurie tiki į raudoną vėliavą ir paskui ją seka, turi būt išvyti iš šios šalies."

Po tai jo juodašimtiškai prakalbai matrosai užpuolė ant IWW. susirinkimo, suplėšė raudonas vėliavas ir išvaikė žmones. Tokius pat užpuolimus įdūkę matrosai padarė ant socijalistų ir I. W. W. ofisų. Viską sunaikino, išdaužė, išmetė ir žmones apdaužė. Išviso jie sunaikino socijalistų turto už $2,000 ir IWW. unijos už $1,000. Jiems pagelbėjo tą bjaurų darbą atlikti "ūkėsai patrijotai" ir milicija.

Miesto majoras Cotterill, išgirdęs apie matrosų ir civiliškų patrijotų chuliganišką elgimąsi, išsiuntė policiją sustabdyti pasiutėlius. Taipgi majoras prisakė tuojaus uždaryti visus saliunus, kad juodašimčiai negalėtų gaut dar daugiau "patrijotiško įkvėpimo." Laikraščiui "Seattle Time," kuris nuolatos kursto žmones prieš socijalistus ir IWW., liko pranešta, kad kiekvienas to laikraščio išleidimas bus po majoro priežiūra. Vienok prieš tokį majoro įsakymą teisėjas Humphries išdavė "injunction". Nekurie saliunieriai taipgi pasipriešino majoro įsakymui, bet tuojaus liko areštuoti. Apart to, majoras uždraudė laikyti prakalbas ant gatvių pakol viskas nenusiramins.

Įdūkę patrijotai ketina padaryti užpuolimą ir ant paties majoro.

Majoras Cotterill už sukėlimą tų riaušių kaltina laivyno sekretorių Daniels ir reikalauja, kad jis už tai būtų patrauktas atsakomybėn.

Kaip gabena degtinę.

Portland, 19 liepos. Kaip žinoma, jog Maine valstijoj yra užginta pardavinėti arba įvežti svaiginančius gėrimus, todėl juos gabena slapta visokiais būdais. Štai vienas iš tų slaptų gabenimų. Iš Bostono laivu į Portlandą atvežė didelį baksą, kuriame buvo įdėta penkių gorčių blekinė su užrašu "Saldumynai." Viršininkai nepatikėjo tam užrašui, bet pradėjo krėsti blekinę ir atrado, kad saldumynai tik paviršium, o apačioj kitoj blekinėj degtinė, kurios atrasta keli gorčiai.

Karvė stipo nuo dinamito.

West Stockbridge, 18 liepos. Farmerio Bernard Manning karvė užtiko dinamito ir gardžiai suėdė kelis šmotus. Farmeris, apsižiūrėjęs, kas atsitiko su dinamitu, su didele baime greitai išvedė karvę į laukus, kad ten ji eksplioduotų. Karvė pastipo.

Numažino kainas ant Parcel Post siuntinių.

Washington, 19 liepos. — Pačtos viršininkas apskelbė, jog nuo 15 d. rugpjūčio bus numažintos ant 50 procentų kainos visų Parcel Post siuntinių, siunčiamų už 200 mylių aplinkui. Už pirmą svarą reikės mokėt 5c., o už visus kitus po 1 c.; pirma buvo po 2 ir 3 c. Tas palengvinimas įvyks Masssachusetts, Connecticut, Rhode Island, didesnėj dalyj New Hamshire, pusėj Vermont ir dalelėj Maine ir New York valstijose.

Gelžkeliečių streikas.

Washington, D. C. — Geležinkeliečių streikas tuom tarpu sulaikytas. Prezidentas Wilsonas prisakė darbdavių ir darbininkų atstovams taip ilgai laikyt konferenciją, pakol susitaikys.

Neduoda sakramentų, kurie šoka.

Nashville, Tenn., 19 liep. Vyskupas Byrne įsakė visiems kunigams neduoti sakramentų tiems, kurie šoka nemorališkus šokius, kaip "turkey trot" ir "tango." Vyskupas vadina tuos šokius gyvuliškais ir nepavėlina savo avelėms gyvuliškai šokti.

Patvyniai.

Cleveland, Ohio. Iš priežasties didelio lietaus, kuris traukėsi 14 ir 15 liepos, rytinėj daly Ohio valstijos patvino nekurios upės. Vanduo vietomis išardė gelžkelių rėles ir sugadino 20 tiltų.

Baisi tragedija.

Connelsville, Pa. Tulas Michalskis (turbūt lenkas) nužudė savo pačią ir trejetą vaikų. Po išžudymui šeimynos, pats sau paleido kulką į kaktą.

Spėjama, kad priežastis tos tragedijos buvo susivaidijimas su žmona.

Lietuviai skandinasi.

Cleveland, Ohio. 16 d. liepos nusiskandino Petras Kelza (Kaluzevičius). Velionis buvo didelis girtuoklis, tankiai viską pragerdavo, net ir darbą. Jisai buvo vedęs ir todėl moteris daug vargo su juom turėjo. Paskutiniu laiku jisai gėrė ištisai kelias dienas. Jo žmona pasikvietė policistą ir nuėjo parsivesti savo vyrą iš smuklės. Vyras, už tai atkeršydamas pačiai, nubėgo į ežerą ir nusiskandino. Jo žmona su keliais kūdikiais palikc apgailėtinam padėjime.

12 d. liepos Simonas Deraitis nuėjo į ežerą maudyties ir taip - pat nuskendo. Buvo sportas katalikas.

L. Prūseikos maršrūtas po Illinois valstiją.

Sužinojome, jog L. Prūseika savo maršrūtą po Illinois valstiją užbaigs šią savaitę. Paskutines prakalbas pasakys Chicagoj 21, 22 ir 23 liepos.

Apie Panamos kanalą.

Panama, 21 liepos. — Inžinierius C. W. Goethals, praneša, kad Panamos kanalas bus visiškai gatavas 10 d. spalių.

Šaukiasi aukų.

Jau pereitame "Laisvės" numeryje rašėme apie Montello W. W. Cross Co. darbininkų streiką; taipgi minėjome, kad jiems reikalingos aukos. Dabar streikierių komitetas prašo pranešti "Laisvės" skaitytojams, kad jie randasi labai vargingam padėjime ir be pašelpos negali gyventi. Aukas siųskite šiuom adresu:

A. Budris, Box 18 Montello Sta., Montello, Mass.

Money Orderius išrašykite ant J. Savicko vardo.

UŽSIENYJ

Turkai atėmė Adrianopolį.

Sofija, 21 liepos. — Iš Sofijos praneša, kad turkai atėmė nuo bulgarų Adrianopolį beveik be jokio pasipriešinimo. Pasirodė, kad Adrianopoly buvo tik 2,000 Bulgarijos kareivių. Bulgarijai prisiėjo visai riestai. Ji jau nori taikytis su savo priešais, išskiriant Turkiją. Serbija, Graikija, Ruminija ir Bulgarija pasiuntė savo delegatus į miestelį Nish, kur už trijų dienų bus padaryta santaika.

Žemės drebėjimas Vokietijoj.

Stuttgart, 21 liepos. Wurtenberge buvo žemės drebėjimas. Miestuose Stuttgart ir Stranbury apgriuvo keliatas namų.

Sūnus nušovė tėvą.

Berlynas, 21 liepos. Į Berlyną iš Rusijos atvažiavo tulas Ortkin su 23 metų savo sunum. Ortkino sūnus, pabuvęs 2 dienas Berlyne, pradėjo nuo tėvo reikalauti pinigų dėl sugrįžimo atgal į Rusiją. Kada tėvas atsisakė duoti pinigus, tai sunus paleido iš revolverio du šuviu ir užmušė jį ant vietos. Sūnų tuojaus areštavo.

Už nušovimą mylimosios liko išteisintas.

Vienna, 20 liepos. — Tulas 16 metų vaikinas Alfred Vogel įsimylėjo į 16 metų merginą. Už vienų metų laiko jie susilaukė kūdikį. Vienok vaikinas nepametė savo numylėtinės. Jisai sunkiai dirbo naktimis ir duodavo jai pragyvenimą. Už kiek laiko jo numylėtinė pabėgo su tulu konduktorium. Bet Vogel juos susekė ir nušovė savo numylėtinę. Pats taipgi norėjo nusišauti, bet tik lengvai susižeidė. Jisai liko suareštuotas. Teisme Vogel viską atvirai išpasakojo ir teismas jį išteisino.

Sufragisčių darbai.

Londonas, 19 liepos. Nors sufragistes areštuoja ir į kalėjimus kemša kiekvieną dieną, bet jos nenustoja ješkoję savo tiesų triukšmingu ir blėdingu būdu. Taip aną dieną dėl iškovojimo joms brangių tiesų, jos sudegino vasarnamį Torrome mieste, padarydamos blėdies ant $25,000. Birmingham mieste uždegė keliatą laiškų baksų, kuriuos begesinant pačtoriai apsidegino rankas, kad išgelbėti likučius.

Ir taip kovodamos jos tikisi kada nors laimėti.

Hamburge streikuoja 100 tūkstančių darbininkų.

Hamburg, 14 liepos. Apie 100,000 darbininkų sustreikavo Vulcan laivų dirbtuvėj dėlei pakėlimo mokesties.

Patvyniai.

Galicijos rytuose nuo lietų patvino upės. Šienas ir bulvės supuvo. Javai apsemti. Vietomis vanduo nunešė vieškelių ir plentų tiltus. Kai kur sustojo traukiniai. Podvoločysko geležinkelio stotin susigrūdo keleiviai, keliavusieji nuo Rusijos pasienio Austrijon ir toliau.

Baisenybės Balkanų karės.

Iš Londono praneša, jog sumušti bulgarai, bėgdami atgal, išžudė apie 75 tūkstančius vyrų, moterų ir vaikų. Visų baisenybių negalima nė aprašyti, kokias papildė bulgarai, žudydami visai nekaltus graikus ir turkus. Du šimtai tūkstančių liko be pastogės, badauja ir be aprėdalo, nes miestai liko apiplėšti, o paskui uždegti. Vienam tik miestely Xanthi išžudyta apie 20 tūkstančių gyventojų. Nėra ką prilyginti visų baisenybių prie turkų žudysčių prieš prasidėjimą karės.

Sunaikinto turto vertė siekia arti 100 milijonų dolerių.

Užtroško 40 mainierių.

Rymas, 17 liepos. — Užsidegus sieros kasykloms ant salos Sicilijos, užtroško 40 vyrų. Kaip praneša gelbėtojai, tai užtroškusių skaitlius sieks dar daugiau.

Laivų statėjų streikas.

Kiel, Vokietija, 18 liepos. Pereitą savaitę Hamburge sustreikavo laivų statėjai. Streikierių skaičius auga kasdiena. Kaip matyti, tai streikas apims visas Vokietijos laivų statymo dirbtuves. Sustreikavo 8,000 darbininkų mieste Kiel; streikierių skaičius užaugo iki 20 tūkstančių.

Antru kartu areštavo šv. tėvo gvardiją.

Šveicarų gvardija, kuri saugoja šv. tėvą nuo netikėlių, antru kartu atsisakė klausyti savo viršininko, kuris uždėjo jiems peraštrią disципliną. Visi nepaklusni liko areštuoti, o jų vietą užėmė žandarai.

Šv. tėvas labai susirūpino iš tokios betvarkės ir nusiuntė kardinolą Merry Del Val, kad tas duotų gerą pamokslą sukilėliams. Bet nelabai sukilėliai jo klausė, tik reikalavo, kad prašalintų jų viršininką.

Jau užsimušė 300 orlaivininkų.

Frankfort - on - the Main, Vokietija, 18 liepos. Besimokindamas lekioti orlaiviu, Westphelly per klaidą pasuko ne tą rankeną ir orlaivis staiga krito žemyn, užmušdamas jo valdytoją.

Westphelly dapildė 300 skaičių orlaivystės aukų.

Dar vienas Macochas.

Rymas, 19 liepos. Kunigas Crescini, klebonas šv. Marijos bažnyčios, liko suareštuotas už povogimą šv. Marijos paveikslo ir padegimą bažnyčios.

1911 metais minėtas kunigas pavogė iš bažnyčios tą brangų paveikslą ir pardavė jį už $800. Kad jo vagystė nebūtų susekta, jisai padegė bažnyčią. Šįmet gi tasai paveikslas liko atrastas ir tokiu būdu paaiškėjo kunigo darbai.

Krakovo studentai sustreikavo.

"Laisvei" praneša iš Krakovo, jog ten sustreikavo studentai Jagelos universiteto. Priežastis streiko ta, jog universiteto valdžia priėmė kelis profesorius iš Varšavos universiteto, kurį lenkai tautininkai boikotuoja.

Sužeidė 20 vaikų.

Kozenca, Italija. Nuo žemės drebėjimo įgriuvo mokyklos lubos. Sužeista apie 20 vaikų. Sužeistų yra taippat Liuci ir Santa - Sofija apskričiuose.

RUSIJOJ

Susirėmimas girių sargų palei Žitomirą su ūkininkais.

Romanovo miestely, Naugardo pavieto, ūkininkai susiginčijo su girių sargais dėlei ganiavos servituto. Tarp jų įvyko susirėmimas, laike kurio 1 ūkininkas buvo užmuštas, 3 sunkiai sužeisti.

Uždrausta rinkti aukų.

Suomijos gubernijų viršininkai išsiuntinėjo policijai cirkuliarus, kuriuose įsakyta policijai prižiūrėti, kad nerinktų aukų Viborgo gofgerihto nariams. Už pasipriešinimą naujiems rusų valdžios išleistiems įstatymams jiems bus atimta alga ir pensija.

Darbininkų streikas.

Peterburge, teisiant 52 jūrininku, dalyvavusiu pereitais metais Baltijos jūrininkų sukilime, birželio 17 ir 18 dieną sustreikavo 40,000 darbininkų, kad išreikšti teisiamiems savo užuojautą.

Buvo triukšmingos demonstracijos. Daug darbininkų areštuota.

Išeivių kontoras.

Lietuvos Braste policija susekė slaptą žydų užlaikomą kontorą išeiviams Amerikon gabenti. Tos kontoros galva buvo žydas Rofman, atstovas Baltijos draugijos "Riurik." Tasai kontoras išgabenęs Amerikon daug išeivių ir visus pametęs tenai be jokios globos. Valdžia iš išeivių skundų susekusi apie tą slaptą apgavikų kontorą. Teisman patraukta 30 agentų. Pats "direktorius" ir 3 padėjėjai suimti.

Ledai.

Besarabijos pietuose ledai išmušė laukuose javus. Armavino apielinkėse žuvo nuo ledų 30 tūkstančių dešimtinių javų. Nuostoliai siekia suviršum 800 tūkstančių rublių.

Puriškevičiaus sėbrai.

Vilniaus gubernatorius išsiuntinėjo isprauninkams ir žemiečių viršininkams cirkuliarus, kviesdamas platinti Puriškevičiaus "Mokyklos rengia antrąją revoliuciją."

Streikas.

Birželio 19 d. Lodziuje sustreikavo keli tūkstančiai darbininkų audimų fabrikose Richtero, "Šteinert,o" draugijos ir kitose dirbtuvėse. Darbininkai visur reikalauja padidinimo algos ir kitokių darbininko buvio pagerinimų.

Sprogo 1,000 šūvių.

Čenstakavas. Hamburgo ir Hochermano žaislų dirbtuvėje darbininkams bekilojant dėžes su šūviais, sprogo 1,000 šūvių. Nuo sprogimo sugriuvo visas sandelis ir žuvo du darbininkai. Kilusią ugnį gaisrininkai sustabdė.

Vėl maras.

Caricinas. Pradėjo sirgti maru Carevsko paviete. Pačiame Caricino mieste atsirado daugybė žiurkių. Manoma, kad jos atnešusios čion ligą.

Mirties bausmė.

Maskva. Visi šeši dalyvavusieji riaušėse, Butyro kalėjime, nuteisti pakarti, tik vienas teišteisintas. Prasikaltėlių apgynėjas įteikęs kasacijos skundą.

LIETUVOJ

Socijalistiškos proklamacijos.

"Laisvei" rašo:

Šių metų gegužinė šventė priminė ir miestams su kaimais, kad reakcija neįveikė sunaikinti Lietuvos "cicilikų". Gegužinės atsišaukimų buvo Pašvitiny, Linkuvoj, Kairiuose, Biržuose, Rudiškiuose. Pašvitiny buvo lapeliai net prie kryžių pagal vieškelį prilipdyti. Ir šiaip esą atsišaukimai didžią dalį žmonių aplankę iš rankų į rankas eidami.

P—tis.

Šiauliai atbunda.

"Laisvei" rašo:

Seniai šiauliečiai darbininkai gėrėjosi Lietuvos socijaldemokratų atsišaukimais. Padėkime, atėjus pirmai gegužės, nebuvo tokio kampelio, kur nebūtų buvę atsišaukimų. Mažosios dirbtuvės kuone visos šventė.

Vincas Mickevičius jaučiasi gerai.

Iš tikrų šaltinių sužinojome, jog V. Mickevičius, kuris nuo 1907 metų sėdėjo įvairiuose kalėjimuose, jau laimingai pasiekė Sibirą ir gyvena dabar ištrėmime tulam sodžiuje.

Neleido.

Višakio Rūda, Senap. pav. Vietinis mokytojas Mickevičius laike kvotimų norėjo surengti vaikų spektaklį — vaidinti "Jonuką - Melagį." Kreipėsi prie inspektoriaus, paskui prie direkcijos viršininko, prašydamas leidimo, bet šie nedaleido.

Uždegė žydo namus.

Baptai, Kauno gub. Birželio 22 d. Gaižuvelio sodžiuje vienas girtas vaikinas atėjo pas vietinį žydą Abromą reikalauti "bragelės", bet negavęs be pinigų ir užpykęs uždegė biedno žydelio namelius, kurie akimirksnyje ir supleškėjo. Viena dar laimė, kad tame laike nebuvo vėjo, o tai galėjo sudegti ir visas sodžius ir tik dėl vieno bepročio girtuoklio būtų reikėję eiti nevienam elgetais ir vargas vargti. Eina dabar tardymas, o vaikinas uždegęs išspruko jau gal Amerikon.

Kitus bausdamas, pats save nubaudė.

Naumiestis, Suv. gub. Niekuomet dar čia nebuvo tokių juokų, kaip pereitą žiemą. Vietiniai kunigėliai, davatkų klausydami, daug žmonių apskelbė bedieviais ir pas daugybę ūkininkų — nėjo kalėdoti. Ypač tuom labai atsižymėjo naujai atkeltas kunigėlis Mikelkevičia. Bet jis kitiems bekeršydamas ir kitus bebausdamas, pats save daug skaudžiau nubaudė — vos tik pusę kalėdos surinkęs parsivežė. Pralotas tai matydamas, pasistatęs kunigioką į kampą, mažų daug šitaip barė: "Et, vaikuti, nė žinaisi ką darąs, nė ką besumanąs. Tai tau viens tą skaito, kits kitą skaito, tai pirmeiviški laikraščiai. Tu pas visus nevažiuoji. Nors kalėdą paimk! Negyvensi, vaikuti, jeigu kalėdos neimsi."

Ukio mokykla.

Gižai, Suv. gub. "Žagrė" jau gavo leidimą įkurti Gižuose ūkio mokyklą. Tai mokyklai valdžia paskyrus 20 tūkstančių rublių pašalpos, kuri bus išduota išsyk, o kuomet mokyla atsidengs, tai valdžia kasmet davinės jai po 10,000 rublių jos reikalams.

Triobos mokyklai jau taisomos ir iki rudens tasai darbas manoma pabaigti ir įtaisyti inventarius. Tik nežinia, iš kur bus gauta pinigų, nes, kaip "Šaltinis" rašo, sudėtosios aukos jau išleistos.

Uždengta 3 draugijos.

Smulkaus kredito gubernijos komitetas paskelbė, kad uždarė šias skolinamai taupomasias gminos kasas: Kražiuose ir Kaltinėnuose, Raseinių pav. ir Tryškiuose, Šiaulių pav.

Kurpių streikas.

Už kurstymą streikuoti du kurpiu nuspręsta suimti 6 savaitėms ir 13 kurpių 4 savaitėms.

Dabar streikuoja Vilniuje 1,500 kurpių darbininkų.

Ukio paroda.

Panevėžys, Kauno gub. Čia buvo ūkio paroda. Tik gaila, kad šiemet daug mažiau visko buvo, negu pernai. Tik gyvulių šiek tiek ir kelios mašinos buvo. Taipgi buvo Šiaulių "Birutės" fabrikos saldainiai. Geistina, kad panašios parodos būtų gyvesnės.

Gužynės.

Šilelis, Kauno gub. Jusaičių kaime buvo gužynės su degtinės gėrimu. Degtinę išgėrus — prasidėjo muštynės. Už menko biskio peštukai ką tik nepasipjovė.

Kunigo nedorybė.

Vienas "Ryg. Naujienų" skaitytojas nusiskundžia visuomenei ant tulo kunigo.

"Neminėsių nė laiko, nė vietos, tik pasiskųsiu prieš visuomenę, kaip mane nedoras kunigas nuskriaudė. Mane prispaudė vargas. Kur kreipsiesi, kad ne pas kunigą pagelbos. Bet nedavė nė penkių kapeikų. Tuomet aš jam nunešiau užstatyti daiktą vertės 28 rub., tad vos--nevos penkius rublius gavau. Kuomet, prasigyvenęs, nunešiau skolą, tad kunigas nė kalbėt nekalbėjo apie sugrąžinimą užstato. Tokiu būdu aš turėjau 23 r. nuostolio."

Negražus paprotys.

Seredžius, Kauno gub. Čia yra blogas paprotys: žydelius užkabinėti. Neseniai 2 apygirčiai vyrai net apdaužė keliu važiuojančius du žydelius, atėmė arklį su vežimėliu. Ant rytojaus, prasipagirioję, nuvežė atgal ir persiprašė, bet kažin kaip bus, nes policija gavo žinoti. Nors žydeliai ir dovanotų, tai policija už tokius chuliganiškus darbus nedovanoja.

Javų derlius.

Žagarė, Kauno gub. Čia matytis, jog laukuose derlius bus. Rugiai ir kviečiai gerai išrodo, miežiai ir avižos taip pat neblogai, tik iki šiol lietaus reikėjo. Linus kirstukai nugadino. Apie bulves ir daržoves, pakol kas, nieko negalima pasakyti.

Duosni auka.

Vilniaus gub. dvarininkas Paklevskis - Kaziela mirdamas paliko 36,000 rublių labdarystės reikalams. Iš tų pinigų 10,000 rublių gavo Vilniaus Greitosios pagelbos įstaiga.

SPAUDOS BALSAI

Susirūpino.

Chicagos "seserų" organas, matomai, susirūpino moterų klausimu. Klausykitės:

"Ar taip imsi, ar šiaip imsi, o vis dėlto išeina, kad moteriškės užduotis yra būti ne kuo kitu, kaip tik motina ir namų šeimininke."

Toliaus "Draugas" amisuojasi: matomai atvirai jis nenori išsireikšti, bet ir iš to mums aišku, kad jis nurodinėja būsiančiai moterų Sąjungai — kaip išmokinti moteris "gerai gyventi su vyrais"... Kas gi bus tais būsiančios draugijos pedagogais, tais mokytojais? Atsakymas trumpas — "cnatos žmonės" iš juodosios armijos! Na, kur mokina doros bei sugyvenimo Macochai ir Šlamai — ten jos nei su Diogeno žiburiu nesurasi!

Juodoji armija "mokino" moterį veik per du tūkstančiu metų. Ji skiepė jon "cnatą" ir nuolankumą, o tečiaus šeimyna iro ir ira. Ten, kur ji statė "cnatos" rūmą — šiandieną žliugsi draugijinio išsigimimo raistas — "baltosios vergės" karalija —prostitucija! Ten, kur ji skiepė nuolankumą — mes matome viešpataujančią tamsybę.

Ne, lietuvei darbininkei nėra ko ieškoti "Draugo" labirinte. Tegul jame amisuojasi apuokai ir "cnatos žmonės".

Naujas juodvarnis.

"Rankpelnis" rašo:

"Iš privatiškų šaltinių gauname žinoti, kad naujai atvažiavęs į Škotiją kun. Kemešis ir kompanija rengiasi leisti naują laikraštį Škotijoj. Laikraštis turės būt "katalikiškas". Mat, "Rankpelnis" iki šiol, esą, buvo niekai, "tvirkinęs" žmones. Tat reikalinga "geresnis" laikraštis.

Ar tas sumanymas įvyks ar ne, ir kokią poziciją užims būsimas mūsų bendras, kol kas sunku pasakyti. Tik bene tai bus konkurentas "Rankpelnio", su kuriuo prisieis mums kovoti? Ar taip? Nenusigąsime, jeigu tas dar negimęs "svečias" bus tokiu."

Minykai supranta savo biznį: jie nejieško Škotijoje vienos "paklydusios avelės", bet anų devynių dešimčių ir devynių! Tam nepakanka vien mūrinės "avinyčios",— reikia ir popierinės, nes — šiaip ar taip kalbėsi — "avelės" jau civilizuotos...

Patariame draugams škotiečiams nenuleisti rankų!

Mali--malienės.

Yra pasaulyje laikraštis, kurio "emocijines" peržvalgas skaitant įgauni snaudulį. — Tauta, Vanagaitis... Vanagaitis, tauta... Gabrys, svetimtaučiai apie lietuvius ir taip be galo. Pastarąjame jo numeryje štai kokia "emocija" figuruoja:

Močiutė mano
Pirdėtė mano
Vai noriu, noriu
Saldaus miegelio."

Tai parašiusi tula lenkė rašytoja. Laikraščio peržvalgininkui, matomai, čia labai "artimas širdžiai dalykas", todėl su skubu jis pataiso anos rašytojos klaidą, kurią gal nei vienas jo skaitytojas nematė. Girdi, vieton "Pirdėtė" turi būti "Širdelė"... Kurgi! Kalbant apie širdį, tautiškojo laikraščio peržvalgininko "emocija" pasiekia kulminacijos punktą ir... jis maitina savo skaitytojus mali--malienėmis. Ir tą viską dar užvardijama "peržvalga"! Prote, kur tu dingai? Kodėl nesilankai į "Vienybės Lietuvninkų" redakciją?!

Titulavimas.

Iš priežasties atvykimo Amerikon d--ro Basanavičiaus rinkti aukų Vilniaus Lietuvių Dailės ir Mokslo Draugijos namams, tautiški lietuvių laikraščiai pradėjo išnaujo jį garbinti ir tituluoti. "Lietuva" jį vadina "Lietuvos atgijimo tėvu", "Birutė — "lietuvos patriarchu", "Vienybė Lietuvninkų" — "lietuvių tautos didvyriu, žadintoju, gaivintoju" ir tt. Jeigu pagal tuos visus titulus būtų duodami medaliai, tai d-ras Basanavičius savo "činu" stovėtų daug augščiau ir už garbingiausius Rusijos činovnikus.

Apie Smilgą, kanauninką Prapuolenį ir Kompaniją.

Vilniaus pirmeivių laikraščiai, pasiremdami rusų pirmeivių dienraščio pranešimu, paskelbė visą eilę nešvarių žinių apie p. Smilgą, kuris 1904--5 metais leido žinomą savo atžagareiviškumu "Lietuvių Laikraštį" (jį redagavo tuomet pagarsėjęs savo sėdėjimu ant dviejų kedžių p. V. Račkauskas). "Laisvė" perspausdino iš "L. Ukininko" tą pranešimą ir mūsų skaitytojams žinoma, jog p. Smilga rašė rusų juodašimčių valdžiai raportus apie tulas lenkų organizacijas ir, sykiu su kitais mūsų "šulais", raportavo Peterburge apie lenkininkų vyskupą Von--der--Roppą. Už tuos savo patarnavimus p. Smilga, kaip ir daugelis kitų žmonelių, gavo, atsiprašant, "špygą". Caro valdžia visuomet taip elgiasi: išgauna visą, kas jai reikalinga nuo šnipelių, šie, žinoma, pasitikėdami gera intencija, prirašo donosėlių devynes galybes, bet paskui... jiems parodoma durys. Tai jau sena istorija, kuri atsikartojo ir su p. Smilga.

Ar šnipas p. Smilga? Greičiau denuncijatorius, žmogus purvinom rankom ir murzina siela. Bet ponas Smilga — ne vienintėlis toj Kompanijoj. Jisai net ne piliorius tos kompanijos.

Nuo tos dienos, kada Lietuva pradėjo tautiškai busti, radosi visa eilė lietuvių smaladūšių, kurie siūlė lietuviams susidėti su caro valdžia, kad apveikus lenkus. Atsiminkime nelemtos atminties Murašką, Botyrių ir kitus. Bet jų politika neturėjo pasisekimo. Uždraudimas spaudos parodė ir tamsiausiam lietuviui "gerą" valdžios širdį. Bet, kada 1904 m. Plevė turėjo sugrąžinti mums spaudą, smaladūšiai atgijo.

Pirmas jų žingsnis — tai padėkavojimas carui už grąžintą spaudą. Rodosi, toj "slaunioj" kompanijoj buvo tuomet ir p. Smilga. "Varpas" ir "D. Balsas" pasibjaurėjo tuomet tais patrijotais ir suteikė jiems vardą tautos išgamų. Bet išgamos apsilaižė ir varė darbą toliau. 1905--6 metų revoliucija apstabdė caro bičiuolių darbą. Žmonės turėjo taip aiškų supratimą apie caro valdžios "dorybes," kad smaladūšiai negalėjo pasirodyti su savo agitacija. Daukša nuo Švekšnos su savo "L. Balsu" neturėjo jokio pasisekimo. Bet 1907--8 metais atgijo reakcijos galė ir pelėdos pradėjo savo "biznį". Tų pelėdų programas: "Kad ir su velniu, by tik apveikus lenkininkus!" Jie įkuria savo Sąjungą Vilniuje (Sąjunga sugrąžinimui teisių lietuvių kalbai Vilniaus vyskupijoj) ir pradeda trankyties po priemenes gubernatorių ir generalgubernatorių. Jie stengiasi išparodyti valdžiai, kokie "blagonadežni" lietuviai. Minėta Sąjunga siunčia savo pasveikinimą Vilniaus generalgubernatoriui Kržyvickiui laike tulos iškilmės. (To nedrįso padaryti jokia kita lietuvių draugija.) Minėta kompanija povaliai įgijo valdžios įsitikėjimą. Nuo 1908 m. tai kompanijai pradėda pritarti ir "Viltis." Vilniaus valdiškas juodašimčių dienraštis "Vilenski Viestnik" irgi ima savo globon kazionų lietuvių patriotų gvardiją.

Kazioni liet. patriotai nori daryti "politiką" virš žmonių galvos, be žmonių sutikimo. Ne žmonių susipratimo auginimas jiems rūpi. Jie bijosi to viso susipratimo ūgio, nes tuomet ir jiems, kaip ir caro valdžiai, ateitų "sūdnoji". Valdžiai gi panašus chamiškas nusižeminimas labai tinka. Kur du pešasi, trečias laimi. Jeigu lietuviai tautininkai riesis su lenkais tautininkais — tuomet pasipelnys tas trečiasis, tai yra valdžia, kuri nušluostys nosį vieniems ir kitiems. Jau nekalbant apie tai, kad panaši taktika jokios naudos neatneša, doros žvilgsniu ji yra purvina. Politikos žvilgsniu — ji klaidina žmones, suvadžioja juos.

Vyriausiais šulais tos kompanijos yra kanauninkas Prapuolenis, kurio krūtinė apkarstyta caro medaliais, kun. Ambraziejus, p. Smilga, d--ras Basanavičius ir kiti.

Aš turiu pasakyti, kad 1908 metais tarpe Peterburgo lietuvių plačiai pasklido gandas apie sekančius Smilgos žodžius: "tai mes išėdėm vyskupą Roppą." "Mes" —tai reiškia minėta kompanija. Iš Vilniaus nevieną sykį buvo atvykę paslai, kurie uostinėjo svetimų tikybų departmento direktoriaus priemenėje. Peterburgo lietuviai, ypač inteligentai, labai gerai žinojo, kas per "paukštis" p. Smilga ir jo viešas pasigirimas parodė tiktai nepaprastą cinizmą to pono. Parodė — jog ir purviniausi įrankiai tinka jam, kad pasiekus savo tikslą.

Man nerūpi čia ginti vyskupą Roppą. Tasai kryžiokų ainis gerai lietuviams žinomas iš nabašninko Biliūno korespondencijų "Ukininke" ir tt. Bet ir kovojant su savo priešu, — nereikia eiti judošystės keliais, nereikia bičiuliuoties su kruvinais kraugeriais.

Todėl, kada mes kalbame apie p. Smilgos donosus ir ant kitų lenkų organizacijų, mes turime paminėti ir visą minėtą kompaniją. Vilniaus pirmeivių laikraščiai irgi pasibjaurėjo panašiais darbais ir tuomi jie parodė, kad visgi jie neužmiršo dar Kudirkos ir Višinskio takų. Dabar, kada Lietuvoj išnaujo kįla revoliucijos ūpas, nereikia užmiršti kazionų patriotų purvinų darbų. Tie darbeliai taip bjauruos, jog visokie "konkolauskiniai" šposai dvylekio neverti.

Tai tiek aš norėjau pasakyti apie p. Smilgą ir Co. Ar gaus jisai trisdešimts grašių, kurių jisai kaulija nuo valdžios už donosus, aš nežinau, bet kanauninkas Prapuolenis jau gavo šiltą vietą Ryme pravoslaviškai--katalikiškoj Šv. Stanislovo bažnyčioj.

Bet ar gaus ką nors ponas "Tėvynės" redaktorius už savo buvusio darbdavio p. Smilgos apgynimą, aš labai abejoju. Vieną aš labai gerai žinau: p. Račkauskas turi kokį tuziną akinių ir tam tikroj valandoj moka užsikabinti ant nosies tam tikrus akinius, kad skelbti tam tikrą, toj valandoj jam naudingą tiesą: 1905 metais, kada viskas judėjo prieš valdžią, jisai redagavo kuniginį atžagareivišką laikraštį ir klausė p. Smilgos; atvykęs Amerikon, užsidėjo tulam laikui raudonus akinius. Šiame momente atsakančiausi akiniai tai tie, kurie paskolinti nuo Brooklyno graborių, nusipenėjusių tautiškų "būbnų tūzų" ir Chicagos Halsted streeto bankierių.

Pasakykit, meldžiamasis, ar jūs ir toliau dar drįsite kalbėti apie laisviečių cinizmą? Jie, laisviečiai, kailio nemainė ir turi dorišką teisę nurodyti į bjaurius darbus savo priešų.

L. Prūseika.

16, VII, Spring Valley, Ill.

Krikščioniški žodžiai ir socijalistiškas darbas.

Dienraštis "Leader" iš Milwaukee, Wis., kurį redaguoja mums gerai žinomas Viktoras Bergeris, praneša apie sekantį atsitikimą iš Terre Haute (Indianoj): socijalistų kandidatas į prezidentus Eugene Debs priglaudė savo name nelaimingą moterį, kurią policija buvo suareštavus už nemorališkumą. Debsas išėmė tą moterį iš kalėjimo ir pasakė savo draugams ir pažįstamiems, jog visi tie, kurie atsilankys jo name, turi padoriausia elgtis su nauju šeimynos nariu. Nei vienam nevalia paniekinti priglaustos moters.

Istorija jos trumpa. Jinai buvo ištekėjusi už gana pasiturinčio vaikino. Paskui juodu persiskyrė ir vyras pasiėmė su savim vaiką. Moteriškė likosi ant gatvės ir čia ją suareštavo policija. Policija jai pasakė, kad ji ar turi prasišalint nuo gatvės, arba eiti į namus su raudonais žiburiais. Policija stačiai rodė pirštu į paleistuvystės namus. Tuomet Debsas išėmė moteriškę iš kalėjimo ir pasakė, kad jisai ir jo žmona priima ją po savo pastoge, kaipo savo vaiką.

Daugelis Terre Haute nusipenėjusių ponų ir ponių labai nusistebėję panašiu Debso pasielgimu. Buržuazinė visuomenė aklinai užsidaro savo namų duris prieš moteris, kurios liekasi nelaimingomis. Buržuazinė visuomenė viską atleidžia vyrams, bet nieko neatleidžia moterims, kurios yra silpnesnės.

Ar gerai pasielgė Debsas, priglausdamas nelaimingą moterį? Gerai. Bet jisai ją netik priglaudė, nes suteikė lygias teises savo pastogėj. Čia ne tik mielašird ystės darbas, kiek apreiškimas tikro žmoniškumo, kiek demonstracija prieš supelėjusią buržuazinės visuomenės dorą. Terre Haute poniutės galės dabar gaikščiot ir plepėt apie socijalistų bedorybę. Tosios poniutės labai tankiai atleidžia paleistuvingo gyvenimo nuodėmes kaip sau, taip ir savo vyrams. Jos tik rūpinasi padengti savo "giekelius" religiškumo ir šeimyniškos dorybės skraiste, kad platusis svietas to nematytų.

Debsas pasakė, kad vyras, kuris suvilioja moterį, yra daug pavojingesnis visuomenei, negu moteris. Vyrams daugiausia viskas atleidžiama. Debsas gi savo švariu ir žmoniško pasielgimu tik parodė, kad jisai pažįsta kitą dorą, daug kiltesnę, daug žmoniškesnę. Debsas pasielgė taip, kaip ir turėjo pasielgti socijalistas. Savo ypatiškame gyvenime, ant kiek sąlygos mums leidžia, mes turime kelti aikštėn mūsų socijalistiško elgimosi principus.

Buržuazija, kuri didžiuojasi savo krikščioniška religija, užsiganėdina tik tuščiais, nors ir gražiai skambančiais, žodeliais. Jokių tikros mielašird ystės, tikro žmoniškumo darbų ji neatlieka. Josios dora paskęsta bažnytiniuose smilkaluose. Bet mūsų gadynėje tuos veidmainingus žodžius jau pakeičia reališkas socijalistiškas darbas.

Gvaikurų padavimas.

Žmonių padavimuose aiškiai atsispindi jų arba jų bočių gyvenimo sąlygos. Ši tiesa tinka ne tik prie civilizuotų tautų, bet ir prie dar laukinių ir barbariškų kilčių. Padėkim, sulyg gvaikurų, augščiausioji dvasia, betverdama įvairias kiltis, kiekvienai jų šį--tą suteikė, tik užmiršo gvaikurus. Bet jų protėvis arelis išaiškino jiems, jog augščiausioji dvasia (dievas) padarė taip, kad visi kiti dirbtų, o gvaikurai apiplėštų juos. — Gyvenimo sąlygos išmokino gvaikurus plėšti, o paskui turėjo atsirasti gvaikurų padavimas, kuris turi paaiškinti, kodėl jie plėšikais liko. Padavimas aiškiai sako, jog gvaikurai liko dievo nuskriausti ir per tai jie neatbūtinai turėjo griebtis plėšikiško amato.

Panašiais plėšikais kadaise buvo visų tautų bočiai, kada jie pergyveno barbarų gadynės laikus.

Z. Aleksa.

KOSTANTINAS JASIUKAITIS.

GRIUVĖSIUOSE.

(Pabaiga.)

sausai ėmė juoktis:

—Ką čia aš dabar matau! Sveikas!

Prisižiurėjęs geriau, pažinau moteriškę: bebuta Marijonos, tos pačios, kuri keli metai atgal tarnavo pas Adomą. Pasisveikinom.

—Ale jau persimainei, tartum ir ne tamsta! Koks pampuškėlė dabar! — juokėsi vis Marijona, mirkčiodama mažomis akimis.

Aš paklausiau, kur Stasė.

Marijona umai kažin ko užsiširdijo: koja spirė į geldą su vandeniu ir suniurzgėjo:

—Kokios Stasės tamstai reikia?

—Ji perniai Putriškiuose buvo...

Marijona piktai atšovė:

—Ak, ta! Musų ponaitis nedurnas, nelaikys pas save visokių šliurių!

Aš ir šiaip ir taip kamantinėjau Marijoną, bet nieko tikro neišgavau. Sužinojau tiktai, kad Stasė apie Velykas apleido Putriškius, apsigyveno pas Veroniką ir, kuomet gimė kudikis, kažin kur dingo, Veronika gi po to neužilgo mirė.

—Tamsta, Marijona, taip ir nežinai, kur dabar Stasė?

—Biesas tokias suvaikys! Ir antrą vertus — kas ji tamstai?! Merga ir tiek!

Nusprendžiau laukti Adomo. Ant laimės tą patį vakarą jis sugrįžo. Drauge su juo atsibaladojo Daugirdas, Meištavičius ir dar tulas subjektas — iš veido ir manierų lyg nusigėręs aktoris, lyg pavarytas iš vietos liokajus.

Adomas pastumė prie manęs subjektą:

—Pasipažinkite velniai! Didelis pakarčemių juriskonsultas, ponas Zimkevičius, kandidatas į katorgą!

Mudu susipažinom: padavėm vienas antram ranką.

Atlikęs šią ceremoniją, pasivadinau Adomą kitan kambarin ir užsipuoliau ant jo:

—Kur Stasė?

—Stasė? Nežinau.

—Kaip nežinai, tu turi žinot!

—Idiotiška kalba — turi žinot! Ar aš tau mergų karalius, a? Iškur aš galiu žinoti, kur ji! Sako, į miestą išėjo...

—Adomai, kaip sau nori, o tu esi niekšas!

Jis tingėdamas atkirto:

—Nu?! Tu vis apie ją?

—Apie ją!

—Kvaiša tu ir tiek! Merga, nu, tai kas... Jei jau apie ją kalbėti, ji nieko buvo, neištyžus, fain! Tik aš tau, žinai, ką pasakysiu: merga, bral, gerai kol negimdo, o pagimdė — kur ją dėsi? Negaliu kęsti, jei boba gimdo! Ir jei tau taip norisi žinoti, aš jos ir nevariau iš Putriškių, nebuvo jokių skandalų... Ji pati išėjo, girdi, jai sunku, kad aš vėl geriu, kad pas kitas mergas einu... Tave velniai, yra ko pavydėti!... Bobų tik protas! Bereikalo išsikraustė, butų galėjusi gyventi, man vistiek! Išeinant, aš jai ir pinigų siulojau, neėmė... Durna! Ale ką čia... Apie tokius niekus nuobodu plepėti: buvo tai buvo, o dabar nebėra! — sugrobė mane už rankos ir išvilko valgomajan kambarin.

Marijona padavė vakarienę. Atnešė monopolio butelį ir du stiklelius.

Valgėme, gerėme, burnojomės. Daugiausiai plepėjo naujasis subjektas. Ant jo liežuvio taip ir makalavos: moterįs, kortos, vertėpai... Iš subjekto kalbos galima buvo dasiprotėti, kad jis yra lankęs universitetą, mėtėsi iš fakulteto fakultetan, bet kurso nebaigė. Šiandieninis gi socialis jo padėjimas ištikro tamsus.

Sutemo. Žiburį uždegė.

Aš išėjau sodnan. Oras buvo drėgnas, šaltokas. Žemė patyžo nuo lietų. Medžiai krupčiojo, tartum ir jie jautė šaltį. Vietomis lapai byro. Žvaliai burbuliavo upelis. Ruduo.

Naktis darėsi tamsesnė ir tamsesnė.

Rume kaukė, dainavo, šukavo... Dzinktelėjo išdaužtas langas, sodnan išsiveržė vyriškių kvotojimas ir Marijonos žvėgimas. Nepoilgio kieme pasigirdo apigirčių balsai: jie apie kažin ką ginčijosi. Pasiginčijo, pasiginčijo ir visa kompanija nutraukė bažnytkiemin.

Apie pusiaunaktį aš atsisveikinau su Putriškiais ir išėjau stotin.

Kodėl žuvėdai bėgo iš šiaurių?

Germanų šaka, apsigyvenusi šiaurinėj Europoj, ant Skandinavijos pussalio, neilgai tenai ramiai išgyveno. Kiek laiko praslinkus, šiaurinė banga, susidėjusi iš Skandinavijos gyventojų, viena paskui kitą slinko tai į pietų, tai į pietrytinę pusę. Žmonės iš šiaurių, normanais vadinami, ant savo laivų plaukė į tolimas žemes ne tik tenai grobio bejieškant, bet taipgi kur nors toliau nuo šiaurių įkurti naują savo tėvynę. Ir persikėlė kariškos normanų gaujos tai į Angliją, tai į Franciją, tai ant Viduržemio jūrių salų. Normanai traukė į tolimas vietas ne tik jūrėmis apsupdami visą Vakarinę Europą. Kiti normanai ėjo į pietus per slavų bei lietuvių apgyventas žemes. Jie pereidavo visą dabartinę Rusiją ir, pasiekę Juodosias jūres, susidurdavo net su Bizantijos imperija. Dar kitos normaniškos gaujos, stačiai apsigyvendavo slavų ir lietuvių žemėse, — tai pas rusus žinomi variagai, o pas lietuvius— žuvėdai.

Kas tuos normanus arba barzdočius iš šiaurių, kaip juos lietuviškos liaudies dainos vadina, spyrė iš Skandinavijos taip plačiai išsiblaškyti beveik po visą Europą? Kam jie pamesdavo savo tėvynę ir lysdavo į nežinomas vietas laimės jieškoti? Ligšiol mes turėjome sekantį išaiškinimą.

Germaniškų kilčių dalis, apsigyvenusi ant Skandinavijos pussalio, ne kokią ten rado sau naują tėvynę. Dirva tenai labai akmenuota, be to, pilna skalų ir akmeninių kalnų, ant kurių žemdirbystė labai sunkiai varoma. Ir klimatas gana žiaurus. Užtai, kol gyventojų buvo mažai, tai dar ištekdavo jiems maisto ir kito ko pragyvenimui reikalingo. Bet gyventojų skaitliui padidėjus, noroms nenoroms pervišinantis skaitlius priverstas buvo išsinešti į kitas žemes. Ir per tai išsinešdavo ne tik kariškos žuvėdų gaujos, bet net ištisos jų šeimynos. Padėkim į Lietuvą žuvėdai ateidavo su savo žmonomis.

Vienok, man rodosi, kad greta šitos priežasties, o taipgi greta reikalavimo eiti pasipelnyti svetimose žemėse, dar veikė ir kiti du dalykai, ką stūmė šiaurių žmones į pietus. Šioji priežastis, sulig manęs, — tai klimato atšalimas. Kada, normanų bočiai apsigyveno Skandinavijoj, tuomet tenai klimatą rado, veikiausiai, daug šiltesnį, kaip dabar, ir už tai tenai apsigyvenimas dar buvo galimas. Bet su kiekvienu šimtmečiu oras ėjo vis šaltyn, ir vis sunkiau buvo tenai gyventi.

Gal kas pasakys: iš kur mes žinom, kad Skandinavijos oras ėjo vis šaltyn? Ir ištikro, kol neprirodyta, jog šiaurių oras atšalo, negalima kalbėti ir apie Skandinavijos klimato pablogėjimą. Čia prie progos galima atsiminti žmonių pasakojimus, kad seniau pas mus vasaros buvo daug šiltesnės. Tiesa, tie patįs žmonės mėgsta kalbėti, kad seniau ir žiemų būta šaltesnių. Ir supaisyk tu dabar, kame teisybė. Žinoma, mūsų seniai negali atsiminti tų laikų, kada Lietuvos oras buvo daug šiltesnis; bet pas mūsų senius galėjo užsilikti padavimai apie kadaisia buvusius daug šiltesnius laikus. Kad 1000—2000 metų atgal Lietuvoj ir abelnai šiauriuos turėjo būti daug šilčiau, mes galim daleisti dėlei įvairių priežasčių.

Padėkim, pasakojimuose apie senobinį lietuvių gyvenimą, tankiai prisieina nusistebėti: ar galėjo panašiai elgtis mūsų bočiai ir žiemos laike? Kodėl jie nesušaldavo (kaip ana taisant žiemines šventes, visokias apeigas žiemos laike ir tt.)? Iš kitos pusės, — prieš mus kyla klausimas: kodėl Grenlandija liko pavadinta Žaliaja Žeme? Juk ji dabar labiau į pilką panaši! Matoma, kadaisia ir dar ne taip seniai, nes per pirmus europiečių susidurimus su Grenlandija, ji dar buvo žaliuojanti šalis. Tenai, matoma, tuomet buvo toks klimatas, prie kurio augalai puikiai galėjo augti, ir už tai tas augalinės gamtos puikumas net privertė europiečius naujai atrastą žemę pavadinti Žaliaja Žeme arba Grenlandija. Vienok nuo tų laikų Grenlandijos klimatas smarkiai atšalo ir Grenlandijos žaliumynams prisiėjo išnykti. Ačiu atšalimams, Grenlandija virsta tyrlaukiais.

Grenlandijos gi atšalimas priklauso nuo visų šiaurių atšalimo. Kame tų atšalimų priežastis? Ant šio klausimo duoda gerą atsakymą praeities atsitikimai. Mokslas susekė, jog seniau buvo taip vadinamos ledinų gadynės, kada didesni ar mažesni Europos ir Amerikos plotai būdavo uždengti ledais, iš šiaurių slenkančiais. Ledynų gadynės priklausydavo nuo nuolatinio šiaurių atšalimo. Užėjusi ledų gadinė, kiek laiko vėl praslinkus išnykdavo. Mat, po oro atšalimui prasidėdavo oro atšilimas. Atšilęs oras ne tik visus ledus sutarpindavo, bet numarintose vietose vėl visą gamtą atgaivindavo. Tokie oro atšalimai su sekančiomis paskui juos ledynų gadynėmis, kaip susekė mokslas, jau buvo ne vieną kartą. Nuo ko priklauso tas šiaurių oro atšalimas, mokslas dar pilnai neatsakė: vieni to atšalimo priežastį mato poliusų vietos persimainyme, kiti mato perijodiškame šilumos sumažėjime, kurią mūsų žemė gauna nuo saulės. Gana to, jog šiaurių atšalimai atsikartojo ne vieną kartą. Dabar męs, veikiausiai, pergyvenam tą laikotarpį, kada vėl prasidėjo šiaurių atšalimas. Seniau, kada airiai, (veikiausiai) iš Vidurinės Azijos pradėjo grįžšti į Europą ir į jos šiaurius, Europos klimatas buvo dar prie tokio stovio, jog galima buvo apsigyventi net tolimiausiuose Europos šiauriuose. Dabar dalykai griežtai mainosi, ir gal Europos gyventojai vėl sulauks ledynų gadynę, panašią į tą, ką mūsų bočius iš tolimų šiaurių išvijo į pietų puses, — ir gal pirmais vėjamais europiečiais ir buvo Skandinavijos gyventojai.

Tyrinėjimai šioj pakraipoj tik pradėti, —bet kiek laiko praslinkus, dar ligišiol mums tamsus dalykai, daug paaiškės, ir tuomet drąsiau mes galėsime pakalbėti apie tai, ką dabar vos tik galima užkliudyti...

Z. Aleksa.

Negali atimti.

—Tėte, sakai, kad męs turime gerai mokinties, nes to, ką išmoksti, niekas negali atimti.

—Taip, sūnau, tas tikra teisybė.

—Bet, tėte, ir to, ko neišmoksti, niekas negali atimti.

Valgomoji druska.

Mes taip esame apsipratę su valgomąja druska, taip tankiai ją minavojame ir vartojame, kad veik visai neatkreipiame ant jos atydos ir nematome viso jos svarbumo mūsų gyvenime.

Druska buvo žinoma jau labai gilioj senovėj, ką parodo daugelis visokių tautų patarlių ir priežodžių, kuriuose ji minavojama. Tarp kitko apie druską minėjama ir daugelį biblijos vietų. Pasitinkant gerbiamus svečius, mes priimame juos su "duona ir druska"; kviesdami pas save, sakome: "duonos druskos paragaut"; parodymui artymos pažinties, sakome: "mes su juo nevieną druskos pūdą suvalgėme" ir daug dar panašios prasmės išsireiškimų visur vartojama.

Tas viskas nurodo, jog druska turi didelę svarbą gyvenime. Bet tik apsipažinę su druska arčiau, mes pilnai apvertinsime jos rolę visoj gamtos ekonomijoj.

Mūsų gyvenimui druska būtinai reikalinga. Žmogaus organizme, kuris vidutiniškai sveria apie keturis ir pusę pūdo (180 svarų), yra vienas su ketvirtdaliu svaras druskos. Ji taip reikalinga, kad nežiūrint to, jog žmogus nuolat ją ima valgiuose, sumaišytame pavidale, jos prisieina dar pridėti ir atskirai. Žingeidu pažymėti, jog valgomoji druska — vienatinis mineralas, valgomas tyrame pavidale.

Suaugę vyrai suvartoja per metą vidutiniškai 16 svarų druskos, moterįs — 11 ir vaikai — 6 svarus. Žmogaus kūne daugiausia druskos esti kraujuje. Jeigu išleidus žmogaus kraują, visą jį sudeginti, tai sudegusio kraujo pelenuose bus apie 50% valgomosios druskos.

Čia bus vietoj pažymėti sekantį žingeidų faktą. Senovėje, jeigu žmogui grasino mirtis nuo kraujo trukumo, —ar tai dėl didelio kraujo nubėgimo, arba dėl kitų priežasčių, — tai jam įpildavo kito žmogaus kraujo. Toji operacija buvo labai pavojinga ir todėl retai kada ją darydavo. Dabar gi panašiuose atsitikimuose, vietoj leisti organizman svetimą kraują, įcirškia lengvai ištirpintos druskos. Tam reikalui vartoja taip vadinamą "fizijologišką" ištirpinimą, kuriame yra 8,5 sveriamos dalįs druskos ant 1,000 dalių virinto vandenio. Tokiame skystime galima gana ilgai išlaikyti gyvais nekuriuos kūno sąnarius ir raumenis; raumenų celės ne tik nemiršta, bet dargi auga.

Medicinoje druska gana plačiai vartojama. Kas nežino suriųjų maudynių? Apsinuodinus liapisu (mėlynu akmenėliu), geriausia gyduolė — ta pati valgomoji druska; turint kraujo tekėjimą iš plaučių, gydytojai beveik visada liepia imti druskos sausai arba su biskiu vandenio; druską duoda kolei prasideda nofas vemt, nes vartojant po daugiau druska jau būna nuodinga. Ant kiek jinai naudinga vidurių veikimui mažose dozose, ant tiek pat jinai kensminga vartojant jos perdaug.

Chemiškas druskos analizas parodė, jog joje randasi 60% chloro (žalsvai - geltono troškinančiu kvapu gazo) ir 40% metalo natrijo, kurį surado, šimtas metų atgal, anglas chemikas Devy.

Natrijus — metalinės išvaizdos, minkštas, kaip vaškas, ir labai godžiai priima savėp oro oxigeną, ir todėl greit rūdyja. Jisai skirsto į dvi dalis vandenį, atimdamas nuo jo oxigeną ir energiškai atskirdamas vandendarį; todėl jį laikyti galima tik užpylus kokiu angliavandendariu, t. y. kerosinu ir t. p. Natrijo spalva — sidabruotai - geltona.

Gamtoje natrijus tankiausiai randasi pavydale chloristojo natrijo, tai yra valgomosios druskos. Jinai visur išsiplatinusi; labai retai kur žemė arba koks vandenio šaltinis neturi savyje daugiau ar mažiau druskos. Jūrose randasi milžiniška druskos daugybė: vidutiniškai jūrių vandenyj yra apie 2,7% druskos. Juros gi sudarė tuos storus druskos sluogsnius, kurie randasi įvairiose vietose. Tie sluogsniai tankiai yra daug sieksnių storio. Vietose, kur retai kada lyja, yra net tyros valgomos druskos uolos; paveizdan, tokia uola randasi palei miesto Amb, Indijoj.

Valgomoji druska vartojasi ne vien tik valgymui — didelė jos daugybė reikalauma ir pramonijoje. Soda ir ėdantysis natras daromi iš valgomosios druskos, o iš jų pačių daroma muilas, stiklas ir daug kitų prekių. Užsūdymui žuvies ir mėsos ir tt. Ant visos žemės per ištisus metus druskos išdirbama suviršs 600,000,000 pūdų. Druska veik visur buvo ilgai apkrauta dideliais muitais. Tik Anglijoj druskos prekystė buvo liuosa, kas davė progą išsiplėtoti tenai žymiai druskos pramonijai. Vidutinė druskos kaina visasvietinėj prekyvietėj — paprastai apie 12 kapeikų pūdas.

Druska gaunama ištirpintame pavydale, t. y. jūrose, sūruose ežeruose ir šaltiniuose, arba, kaip ir kiti mineralai, kiekviename pavydale — iškasant ją kalnuose ir požeminiuose urvuose. Ta iškasamoji druska vadinasi akmenine.

Parduodamoji druska, kaip ir daugelis kitų prekių, nėra chemiškai tyra, bet turi įvairias priemaišas. Įvairiose druskos rųšise tyro chloriško natrijo randasi nuo 90 iki 98%. Nuo priemaišų priklauso ir druskos skonis; yra druska apykarti, — nuo magnijaus druskų priemaišos; yra druska tai sūresnė, tai nesūresnė. Tyriausia druska būna ta, kurią kaitinimu apvalo nuo visų pašalinių priemaišų.

Iš jūrių vandenio druską gauna daugiausiai išgarinimu vandenio ant ugnies arba leidimu jūrų vandenio į tam tikrus baseinus, kurie paskui uždaromi. Tokiuose baseinuose vanduo paskui šdžiusta, o visa vandenyje buvusi druska palieka paskraščiuose ir ant dugno.

Panašiai gaunama ir taip vadinamoji nusistojanti sūruose ežeruose druska. Rusijoj ta nusistojanti druska labiausiai išsiplatinusi, taip, jog iš 90 milijonų pūdų visos suvartojamos druskos, nusistojančios yra apie 50 milijonų pūdų.

Taip vadinama išvirinamoji druska gaunama virinant vandenį įvairių sūrų šaltinių. Tokie šaltiniai būna dvejopos rūšies: — gamtiški, kurių daug išmėtyta įvairiose Rusijos dalyse, ir dirbtiniai, tai tokie, kurie tyčia iškasti tokiose vietose, kur žemės gilumoj yra druskos sluogsniai ir vandenio sriovės. Tokios vandenio sriovės sunkdamosi per druskos sluogsnius tirpina ją ir ištirpintą nešasi su savim; taigi reikia tik išleisti tokias srioves ant paviršiaus, o jos išneša savyje apsčiai ištirpintos druskos. Panašių dirbtinių šaltinių daugiausiai randasi Rusijoj aplink Slaviansko miestą.

Galop, trečios rūšies druska, — tai kieta akmeninė druska. Akmeninės druskos plotai randasi veik visose žemės dalyse. Indijoj, Pendžabo apskrityj, jos plotai riogso tiesiog ant žemės paviršiaus. Rusijoj didesni akmeninės druskos plotai žinomi ir išdirbinėjami randasi Orenburgo gubernijoj (taip vadinama Ileckaja Zaščyta) ir Bachmuto paviete, Ekaterinoslavo gub. Ileckoj Zaščytoj druskos sluogsnis nepaprastai storas. Išpradžių tenai kasdavo druską tiesiog iš paviršiaus: nuvalydavo viršutinę žemę ir, pasiekę druską, kirsdavo ją dideliais šmotais. Bet prakasus giliaus, toks būdas jau nebuvo parankus ir tada ėmė kast paprastu kalnų kasimo būdu, t. y. pradėjo daryti skyles į gilumą ir kasti iš apačios.

Druskos sluogsniai Ileckoj Zaščytoj žinomi dar nuo 16-to šimtmečio, bet nuolatinis jų išnaudojimas prasidėjo tiktai nuo 1817 m. Iki 1849 m. tenai dirbo katorgon nuteisti prasikaltėliai, o dabar ten dirba samdomi darbininkai.

Druskos sluogsnis tenai ištirtas jau iki 85 sieksnių gilumos, bet pagal druskos išžiūros sprendžiant, iki sluogsnio apačios dar nearti. To sluogsnio plotas užima 4 ketvirtainius verstus, ir jame skaitoma suvirš 75 milijardų pūdų druskos. Kas metai tenai išdirbama nuo 1 iki 1½ milijono pūdų.

Druskos kasyklos, ačiu jos kietumui, daug parankesnės, negu kokios kitos. Ten neatsitinka užgriuvimų ir todėl nereikalinga tokių drutų ir brangių ramsčių, kaip anglių kasyklose. Nėra, taipgi, plyšimo ir vandenio užsiliejimo pavojaus.

Druska sluogsniuose taip kieta, jog galima iškirsti joje plačius kambarius; norint, galima išdirbti įvairius pagražinimus. Austrijos kasyklose Veličkoj jau seniai padaryta po žeme druskos sluogsnyj koplyčia; visi joje pagražinimai, šventojo stovyla ir tt. iškalti iš druskos. Veličką lanko daugelis keleivių; jų palinksminimui kasyklose rengiama iškilmės, feijerverkai, muzika. Vienok ten nelabai paranku tyrinėti druskos išdirbystę, nes tenai dabar viskas daroma vien dėl dailės ir palinksminimo.

Akmeninė druska ant tiek kieta, kaipo mineralas, jog iš jos seniai jau išdirbinėja smulkesnius ir stambesnius daiktelius — mažas ir dideles vazas, indus, įvairias stovylutes ir t. p. Tokie išdirbiniai noriai perkami, o daugelis laikoma ir muziejuose.

Akmeninės druskos spalva ne visuomet yra vienoda. Geriausia druska permatoma, kaip stiklas, ir bespalvė, bet priemaišalai gipso ir kitų dalių, priduoda jai įvairias spalvas, panašiai murmurui.

Valgymui vartojama geriausia druska. Paprastai parduodama gatavai sumalta. Prastesnių rųšių druska dedama gyvuliams į pašarą ir vartojama visokiose techniškose išdirbystėse.

Jeigu druskos sluogsniuose įmaišyta daug gipso arba jeigu jie taip neparankioj vietoj, jog kirsti juos, kaip paprastai, neapsimoka, tada daroma taip: į iškirstas duobes prileidžiama vandens, palaiko kol vanduo ištirpina bent 28% druskos ir paskui išleidžia vandenį didelėmis dūdomis. Paskui tą vandenį išdžiovina ir druska nugula ant dugno, kur ją jau nesunku suimti.

Druskos yra veik visose šalyse. Taip, kad veik kiekviena valstybė turi jos užtektinai ir daug dar išveža kitur. Dideliausi jos plotai randasi Sacharoj ir Viduriněj ir Pietinėj Afrikoj. Chinijoj randasi daugiausiai sūrų šaltinių ir šulinių. Didesnė dalis Pietinės Amerikos respublikų, Vakarinė Indija ir Suvienytos Valstijos taipgi turi didelius druskos plotus.

J. Stropus.

Ženybinės apeigos pas serbus.

Pas serbus - valstiečius, kaip ir pas daugelį kitų tautų, merginos arba vaikino apsivedimas priklauso pagal parinkimą ir valią tėvų. Vaikinus ženija anksti, kad turėti namuose pagelbininkus. Kaip tik vaikinui sukanka 18 metų, tėvas jam aprenka nuotaką (merginą) ir tankiausia tokią, kuri keleriais metais būna senesnė už jaunikį. Jeigu vaikino tėvai negana turtingi, kad iškelt vestuves su visais papročių reikalavimais, tai atsibūna paprastas pabėgimas nuotakos pas būsiantį vyrą. Tokiu būdu šliubas (sutuoktuvės, atsibūna greit ir be jokių pašalinių išlaidų. Bet toki atsitikimai būna retai, kadangi serbai, kaip ir mūsų lietuviai, mėgsta kelt vestuves iškilmingai ir su visokiomis apeigų smulkmenomis.

Visą prisirengimą prie vestuvių atlieka jaunikio tėvas. Jis, lydimas dviejų ar trijų giminaičių, apsirėdęs bažnytiniais rūbais, eina pirštis. Priegtam jis nešasi kvietinę bulkutę, ryšiuką kvietkų ir pistoletą, kad šuviais pranešt apie džiaugsmingą naujieną. Nuotakos tėvas priima svečius, pavaišina ir visą laiką taip elgiasi, būk nesupranta, kokiu tikslu svečiai atkeliavo. Pagalios, besikalbant, lyg iš netyčių, vienas delegatų duoda suprasti nuotakos tėvui atsilankymo priežastį. Po to pasirodo pati nuotaka ir jaunikio tėvas įteikia jai kvietkas ir šiek tiek pinigų; padėkavodama už tai mergina žemai kloniojasi ir bučiuoja senukui ranką.

R—s.

Vilniaus kurpių streikas.

Vilniaus kurpiai neatsilieko užpakalyje šiam dideliam kurpių streike, apėmusiam didesniuosius miestus Rusijos, Lenkijos, Latvijos ir Lietuvos. Vilniuje išėjo į streiką 1,500 kurpių darbininkų. Išviso gi tame mieste yra 2,500 kurpių. Jie pagal darbą skiriasi į dvi dalis. Vieni iš jų dirba magazinam ant išvežimo į kitus miestus. Tai yra mechaniškas darbas. Kiti gi dirba vietiniam gyventojam ant užsakymo kostumierių arba krautuvninkų. Tai yra kostumieriškas darbas.

Ant streikierių kurpių gubernatorius Veriovkinas jau išbandė naują įstatymą, vadinamą chuliganišku. Jis administratyvišku būdu jau kelis kurpius uždarė kalėjiman ant kelių mėnesių.

Vilniaus kurpiai yra tuom interesingi Lietuvos darbininkams, kad iš jų išėjo veik pirmi socijalistai agitatoriai darbininkų tarpe. Taipgi daug kurpių prigulėjo prie Lietuvos Socijaldemokratų partijos.

Kurpiai, tankiausiai mainydami apsigyvenimo vietas, pervažiuodami iš miesto į miestą, didžiai prisidėjo praplatinime socijalistiškos agitacijos kaip tarpe savo amato draugų, taip ir tarpe kitų pramonių darbininkų. Revoliucijos laiku tarp kurpių atsirado gana žymių agitatorių ir kalbėtojų. Ekonomiškoj kovoj kurpiai visuomet padeda kitiems darbininkams vesti streiką.

Kelių paskutinių metų krizis visoj viešpatystėj labai atsiliepė ant kurpių uždarbio. Jų algos nupuolė ant 25% ir daugiau. Sumažėjus darbui, atsirado daugybė bedarbių. Tas viskas suardė kurpių salidariškumą.

Dabar turime džiaugtis, kad kurpiai vėl atgijo ir, sykiu su kitais Lietuvos darbininkais, pradėjo kovot už pagerinimą savo buvio.

Su pakilimu smarkesnės klesų kovos, pakils ir Lietuvos socijaldemokratijos spėkos.

Antanas Baranauskas.

Korespondencijos

Brooklyn, N. Y.

12 d. liepos ponas M. Petrauskas surengė brooklyniečiams koncertą. Dalyvavo jame geresnieji Lietuviškos Konservatorijos mokiniai. Koncertas buvo gana įvairus ir buvo ko pasiklausyti: kai kurie mokinių, pusėtinai prasilavinusių, gana gražiai padainavo, pagriežė ant smuiko, paskambino ant pijano. Tiktai iš medžiagiškos pusės koncertas visai nepavyko: publikos labai mažai susirinko, sakoma, užkenkęs lietus, kuris ėmė lyti prieš pat prasidėsiant koncertui. Bet taipgi eina gandas, būk kaip kurie Brooklyno tautiški stulpai neapkenčia M. Petrausko ir todėl boikotavo jo surengtą koncertą.

R—s.

Chicagos chronika.

Ratelis "Nemunas" silpnėja. Gaila, bet ką daryti, kad patįs nemuniečiai nemoka savo reikalų sutvarkyti. Ratelio tikslas buvo lavintis draugijiniuose moksluose, diskusijose ir kalbėjime. Juk tai gražu.

Jis per savo trumpą gyvenimą surengė penkias viešas prakalbas, o savitarpiniai pasikalbėjimai buvo rengiami kas antrą pėtnyčią. Chicagos darbininkai jam prijautė, per tai ir narių skaitlius augo, kaip grybai po lietui.

Bet, dėja! Išlenda, anot žmonių patarlės, "kaip Pilypas iš kanapių," ponas Šidiškis ir pradeda savo anarchistiškus idealus skelbt, darydamas triukšmus ant susirinkimų ir niekindamas socijalistus įvairiais būdais. Pliauškia vyružis, ką tik jo "išmintinga" galva sumano. Tokiu būdu tarp nemuniečių pradėjo gimti nerimastavimas: vieni apleidžia ratelį, antri bando prašalinti tą keistą žmogaus figurą, o treti tampa pasekėjais minėto "idealisto" figuros. Na, čia jau ir košė: susirinkimuose nebežiūrima tvarkos, vieni juokais lermus kelia, kiti pešasi tarp savęs. Priėjo prie to, kad garsus "Nemuno" vardas sutirpo, kaip ir sniegas nuo saulės spindulių. Gaila "Nemuno" ir jo puikaus bangavimo!

* * *

4-ta L. S. S. kuopa nusprendė kviesti drg. L. Prūseiką, "Laisvės" red. su prakalbomis į Chicagą. Manom, kad drg. Prūseika šią savaitę aplankys Chicagą.

* * *

6 liepos 174 LSS. kuopos atsibuvo piknikas. Kalbėjo Vasiliauskas lietuviškai ir Naudelman lenkiškai. Piknikas kaip iš draugiškos, taip iš medegiškos pusių nusisekė gana gerai.

* * *

5 liepos atsibuvo pasilinksminimo vakarėlis surengtas "Laisvės Jaunuomenės" choro narių — Palinskaitės, Atšakoniūtės, Diliaus ir kelių kitų, su mieriu, kad pagerbus "L. J." choro narį L. Uktverį už jo veiklų darbavimąsi minėtame chore. Dainuota, žaista, bet neapsiėjo ir be prakalbų. Kalbėjo du "garsus" Chicagos kalbėtojai — Jamontas ir Juodis. Kalba abiejų buvo "rimta", tik perdaug "logiškų" išvadžiojimų ir "mokslišku" argumentų.

Julius Mickevičius.

Glasgow, Scotland.

Šiame mieste lietuvių yra apie 100. Beveik visi gyvena didžiausioje tamsybėje. Girtuokliauja ir kazyriuoja. Ypač kazyriavimas didelėj madoj. Kiti prakazyriuoja ne tik pinigus, bet ir laikrodėlius, batus, o kartais ir kelines.

Iš laikraščių daugiausia tebeskaito "Laisvę." Ją prenumeruoja socijalistų kuopa ir dar keletas šviesesnių draugų. Bet tamsuoliai kazirninkai to laikraščio bijo ištolo.

Čia šįmet užbaigė budavoti teismo namą. Suvažiavo daugybė lordų, kunigėlių ir keliatas pulkų kariumenės. Pašventino teismo namą su, didžiausiomis iškilmėmis. Mat iš šventintos vietos nuteistieji mirtin greičiau paklius į dangaus karalystę.

Ant rytojaus, po pašventinimo, buvo teisiami keli anglai ir vienas lietuvys. Lietuvys buvo kaltinamas už užmušimą pikiakočiu žmogaus. Nuteistas tik ant 10 metų. Prie palengvinimo jo bausmės prisidėjo tas, kad vienas iš mušėjų pabėgo. Toji žmogžudystė atsitiko bekazyriuojant.

Škočas.

Lead, So. Dak.

4 liepos ūmai pasimirė Jonas Šlamas, palikdamas nuliūdime ir skurde savo žmoną su 4 mažais vaikučiais. Velionis paėjo iš Kauno gubern., Panevėžio pavieto, Smilgių parapijos, Medeniškių kaimo. Iš Lietuvos pribuvo į Pittsburgh, Pa., kur ir apsivedė. Draugai ir giminės, neužmirškite pasilikusios našlės.

Norėdami daugiau žinių, kreipkitės šiuo adresu:

K. Statkus, P. O. Box 216
Lead City, So. Dak.

Laiškas į Redakciją.

Gerbiamoji "Laisvės" Redakcija:—

Jūsų laikraščio N 56 juokų skyriuje tilpo "Deklaracija Norwoodo fanatikų", kuri užgauna Norwoodo kooperaciją. Mūsų kooperacija nėra krikščioniška, bet tautiškai--demokratiška. Tuose juokuose pasakyta, būk kokis tai tėvelis ją tvėrė, o kapucinas laimino. Turim pasakyti, kad mes visai nenaudojam tokių agitatorių. Toliaus ten pasakyta, kad mes laikom užrakytas duris ir užkamšytus plyšius laike susirinkimų. Tas didelė neteisybė. Mes leidžiam ant savo susirinkimų kožną bevieną, kuris tik švariai apsieina. Tie juokai mūsų kooperacijai yra perskauduș ir todėl meldžiame atšaukti.

Kooperacijos Komitetas:
Prez. K. Žiurinskas.
Vice - prez. K. Grigas.
Sekr. K. Lukšys.
Kas. A. Smolskis.

Juokų kąsneliai.

Į kiek laiko apsirengia graži mergina?

Man iš praktikos teko patirti, į kiek laiko apsirengia (apsiginkluoja) graži mergina. Ant kiekvieno darbo aš tėmijau į laikrodį ir išėjo sekančiai:

Įlipimas į kelines ir pančekas — 5 minutos, į batus —5 m. Užsidėjimas vailokų ant strėnų ir klubų — 10 m. Užkalimas korseto ir prikimšimas krūtinės — 20 m. Užtraukimas apatinio sijono, apkamšymas, prismaigymas ir pasikraipymas — 15 m. Įdėjimas dantų, numaliavojimas veido, užsidėjimas ir prišriubavimas plaukų — 30 m. Užsivilkimas dresės ir iškaišiojimas dviejų tuzinų spilkų — 30 m. Užsidėjimas skrybėlės — 15 m. Kraipymasis, staipymasis, sukinėjimasis ir kitoki gestai daromi prieš veidrodį iš liemens — 30 m. Gestai su akims, lūpoms ir šiaip veido repeticijos —60 m. Viso — 220 minutų. Vadinasi, graži mergina negali išeiti ant gatvės be 3 valandų ir 40 minutų.

Vyrai turi būtinai šitą žinoti, ir kuomet ateina gražią merginą vestis į teatrą —nestriošintų, nes kartais ji gali kokį vailoką užmiršti ir likti negraži mergina. O jeigu, gink viešpatie, išeitų be dantų?!... S. V.

Pasiteisino.

Girtas lekajus paduoda ponui ploščių. Ponas niekaip negali jo apsivilkti, pažiūri ir sušunka:

Kvaily! juk tu kojoms augštyn ploščių paduodi?

—O, nė! Tai gal būt, kad tamsta pats stovi augštyn kojoms.

Moterų vaistas.

Gydytojas. — Ką, tamstos žmona mirė?

Vyras: — Ne, ponas gydytojau. Pas ją atėjo jos draugė ir savo plepėjimu apie skarmalus neleido jai numirti.

Ne toks kvailas.

Pas kalvį į kuznią atėjo žioplai išrodantis vaikas, kuris atsidėjęs žiūrėjo, kaip kalvis dirba ir pynėsi kalviui po kojų. Kalviui tas įsipyko, ir jis staiga kyštelėjo vaikui po nosia raudonai karštą geležį, kad nubaidyti vaiką. Bet vaikas visai neišsigando, tik ramiai tarė:

"Jei duosi man penktuką, tai aš jį palaižysiu."

Kalvis išsiėmė iš kišeniaus penktuką ir padavė vaikui. Vaikas palaižė penktuką ir nuėjo sau šalin, linksmai švilpaudamas.

PAJIEŠKOJIMAI.

Pajieškau 5,000 gerų vyrų, kurie gali atsakančiai pagerti, nes turiu daug geros degtinės ir šalto alaus. Saliunas didelis, vietos užtektinai. Atvažiavę iš kitų miestų ir norėdami surasti savo pažįstamus, kreipkitės pas mane, nes aš gerai pasipažįstu su vietiniais lietuviais.

"Lithuanian Bar"
W. DOMASHEVICH,
1800 N. 9-th st., St. Louis, Mo.

Pajieškau brolio Jokubo Čenkaus, 30 metų, kaip Amerikoj; girdėjau, kad gyveno Pittston, Pa. ir Scranton, Pa. Jis paeina iš Vilniaus gub., Trakų pav., Dugų parap., Skabeikių kaimo. Kas praneš — gaus $5.00.

Ona Čenkiutė,
37 Cross st., Boston, Mass.

Pajieškau dėdžių Antano ir Kazimiero Lukaševičiu, Kauno gub., Panevėžio pav., Kiamenų kaimo. Girdėjau, kad gyvena Moline, Ill.

L. Nedvaras,
2329 W. 22 Pl. Chicago, Ill.

Pajieškau draugų J. Girgaliuno ir J. Kersulio, Kauno gub., Vilkmergės pav., Laukminskių kaimo. 2 metai atgal gyveno Montello, Mass.

Juozas Vaitekunas,
2334 So. Oakley ave., Chicago, Ill.

Pajieškau savo draugo St. Spudulio, Kauno gub., Šiaulių pav., Kartuvėnų parap.. Gyveno New Britain, Conn. Meldžiu atsišaukti, nes turiu svarbų reikalą.

A. Giačas,
52 River st., Rumford, Me.

Pajieškau šių ypatų: J. Urbaičio, Suvalkų gub., Marijampolės pav., Skreudžių kaimo; A. Madzajaus, kuris pirmiau gyveno Reading, Pa. Taip gi pajieškau dėdės J. Štaraičio. Seniau gyveno Hyde Park, Mass.

Chas. Steraitis,
397 Trombly ave., Detroit, Mich.

Redakcijos atsakymai.

Pilekalnis, Norwood, Mass. Patalpinom anksčiau gautą.

Westvirginietis. Apie pamišusias bobas, kurios trauko karvėms uodegas, neverta užimti vietos laikraštyj.

Geras Katalikas. Nesvarbu.

M. Miškinis. Neverta talpinti.

Naudokitės proga!

Kas užsirašys per mane ant metų vieną iš šių laikraščių: **"Laisvę," "Kovą," "Keleivį"** arba **"Dilgėles"**, tas gaus puikią naują knygą **"Kas išganys liaudį."**. Knyga yra suvirš 200 puslapių ir labai naudinga kiekvienam perskaityti. Naudokitės proga!

Adresuokite:
ST. JASILIONIS,
80 Hazel st., Binghamton, N. Y.

Atsišaukimas.

Maloneus viengenčiai! Kreipiuosi prie jūsų, prašydamas pranešti, jei kur būt galima gauti tinkamas darbas. Aš esu su pradiniu mokslu ir blaivus. Moku gerai apdarinėti knygas, galiu dirbti prie barberiaus, ligonbūtyj prie daktarų, nes esu apsipažinęs su feldšeryste. Taipgi galėčiau patarnauti krautuvėse (štoruose), valgyklose, prie lietuviškų redakcijų ir tam panašių įstaigų. Vartoju rusų, lenkų, vokiečių ir lietuvių kalbas. Turiu iš Lietuvos paliūdymą, kas link mano elgimosi. Broliai! praneškit, jei kas žinot kokią vietą, šiuo adresu:

A. J. Putinelis,
171 Delmor ave., Detroit, Mich.

S. VALASKA
"Laisvės" keliaujantis agentas.
Pas jį galima užsisakyti "Laisvę."

"Laisvės" Redakcijoj galima gauti šios knygos.

Čenstakavo Kliošloriaus Slaptybės arba kruvini Domazo Macocho darbai. Su paveikslais. ..... 15c.
JĖZAUS DRAUGIJA arba jezuitai ..... 10c.
LIAUDIES DAINOS ..... 15c.
MOKSLAS RANKŽINYSTĖS arba kaip pažinti žmogaus praeitį ir ateitį. ..... 15c.
LEKCIJOS apie atskirimą ženklų 15c.
VADOVAS Keliaujantiems į Ameriką ir iškeliaujantiems ..... 15c.
PASLAPTIS. Puikių dialogų ir monologų rinkinys. ..... 15c.
REVOLIUCIJOS ATBALSIAI. Dalius apsakimėlis iš revoliucijos laikų. ..... 15c.
BEŽDŽIONIŲ PREZIDENTAS. Juokingas apsakymėlis. ..... 10c.
TEATRAS ŽMONIJOS GYVENIME. Labai naudinga knyga. ..... 20c.
PRASIKALTIMAI ir prasikaltėliai. ..... 10c.
"PASAULIŲ KARAS" ..... 25c.
"AUDĖJAI." Puikus veikalas. 50c.
"KAS IŠGANYS LIAUDĮ." .... 50c.
"KIBIRKŠTIS ŠVIESOS" .... 15c.
"GIEDROS KALENDORIUS." 15c.
"SOCIJALDEMOKRATŲ MOKSLO ....PAMATAI" ..... 20c.
"MEILĖS KARŠTLIGĖ" ..... 20c.
"GREIČIAUSIAS PAMOKINIMAS ANGLIŠKOS KALBOS" .... 25c.

Taipgi galima gauti šie puikus paveikslai:
"PASKUTINIS STREIKAS." 20c.
"BLAIVININKŲ PUOTA." .... 20c.
"KAPITALIZMO SISTEMA." 20c.
"MEDIS NEDORYBĖS." ..... 20c.

Reikalaudami knygų arba paveikslų, rašykite sekančiu adresu:

"LAISVĖ,"
242 Broadway, So. Boston, Mass.

VIETINES ŽINIOS.

20.d. liepos So. Bostono socijalistai turėjo išvažiavimą į Spot Pond, kur per ištisą dieną žaidė ir visokius juokus darė. Bagočius pasakė trumpą prakalbą. Žmonių buvo apie 80.

Viskas buvo kuogeriausia. Tik reikia pastebėti mūsų vienam inteligentui, kad taip nemandagiai apsieina su merginom. Rodosi, reikėtų imti pavyzdys nuo inteligentų, kaip apsieiti mandagiau, bet čia pasirodo visai atbulai.

V. A. Z—kąs.

L. S. S. 60 kuopos bus extra susirinkimas 24 liepos reikale Ipswicho streiko. Visi sąnariai turite atsilankyti būtinai.

Boilermakerių streikas.

Bostone ir apielinkėse išėjo į streiką 22 šapos boilermakerių. Streiko vadovai prašo pranešti lietuviams, kad niekas neitų streiklaužiauti. So. Bostone tarpe streikierių yra apie 100 lietuvių. Jie streikuoja jau 8 savaitė.

Pereitoj pėtnyčioj atsibuvo extra susirinkimas draugystės D.L.K. Vytauto kaslink paskolinimo pinigų Labdarystės draugijai dėl nupirkimo Dadlgren salės. Beveik vienbalsiai nutarta paskolinti $500.

Tame pat susirinkime atsilankė boilermakerių unijos delegatas su prašymu aukų streikieriams. Suaukauta 16 dol. su centais.

Tasai pats streikierių delegatas Kliubo susirinkime gavo 12 dol. su centais.

Pereitam "Laisvės" numery Reporteris buvo pranešęs, kad Labdarystės drjos parengtam koncerte, 16 liepos, aukų surinkta mažai. Dabar iš tikrų šaltinių sužinojom, kad tame koncerte surinkta $120.

Bostonas — tai tokia lietuvių kolionija, kur viską viršija skaitlinė 2. Jei netikit, tai klausykit:

2 lietuviški laikraščiai — "Laisvė" ir "Keleivis."

2 lietuviški daktarai — Matulaitis ir Jakimavičius.

2 lietuviški advokatai — Kavaliauskas ir Bagočius.

2 lietuviški aptiekoriai — Šidlauskas ir Kasparavičius.

2 lietuviškos karčemos — Yudeikos ir Čapliko.

2 lietuviškos bažnyčios — Žilinsko ir Griciaus.

2 lietuviškos čeverykų krautuvės — Jurgeliuno ir Popkevičiaus.

2 lietuviškos barbernės — Galinio ir Jasionio.

2 lietuviškos svetainės — Kliubo ir socijalistų.

2 socijalistų kuopos—60 ir 162.

2 lietuviški automobilių savininkai — Mathus ir Matulaitis.

2 lietuviškos laikrodžių krautuvės — Tuinilos ir Urbono.

Kadangi viską viršija skaitlinė 2, tai ir Bostono lietuviai dalinasi į 2 dalis: pirmeivius ir atžagareivius.

J. Kelmutis.

Ar manai keliaut iš

Bostono stačiai į Lietuvą

BE JOKIO PERSĖDIMO

Laivai išplaukia:

"Cleveland" į Hamburg july 29.
"Arabic" į Libau july 29.
"Laconia" į Libau aug. 5.
"Cincinnati" į Hamburg aug. 16.
"Franconia" į Libau aug. 19.
"Cleveland" į Hamburg sep. 12.

Geo. Bartaszius
261 Broadway, So. Boston, Mass.
arba
558 Broome St., New York City

Reikalinga mergina.

Reikalinga lietuvaitė mergina 18 arba daugiau metų senumo dėl pardavinėjimo krautuvėj. Turi kalbėti lietuviškai ir angliškai. Geras darbas dėl geros merginos. Atsišaukit greitai pas:

MURPHY'S,
Broadway Cor. F. st., S. Boston, Mass.

PARSIDUODA visai pigiai 5 kambarių forničius, savininkas išvažiuoja į Lietuvą. Kam reikia forničiaus ir gerų kambarių, kreipkitės kuogreičiausiai pas:

A. IVAŠKEVIČ, 315 W. Broadway
So. Boston, Mass.

Parsiduoda forničiai.

Parsiduoda visai nauji forničiai už pigią kainą. Gera proga nusipirkti atvažiavusiam iš Lietuvos arba jaunavedžiams. Savininkas išvažiuoja į Lietuvą. Atsišaukite greitai šiuo adresu:

K. LINGVINAS, 134 Bowen St.
So. Boston, Mass. (09)

NAUDOKITĖS PROGA!

Parsiduoda visai pigiai bučernės rakandai.

Didelės vogos, vertės $150, antros vogos $75, Registeris $250, Aisbaksis $150, Vežimas ir Arklys $260. Taipgi yra kitokių smulkesnių daiktų. Tuos visus daiktus gausite labai pigiai, jeigu atsišauksite greitai šiuo adresu:

22 Summer St.,
Stoughton, Mass.

arba P. O. Box 145, Stoughton, Mass.

Kokia priežastis taip pigaus ir greito pardavimo, galite dasižinoti "Laisvės" redakcijoj.

Telephone So. Boston. 845 M

DR. F. MATULAITS
495 Broadway
SO. BOSTON, MASS.

Valandos:
Nuo 12-2 dieną ir nuo 7-9 vakare.
Nedėliomis iki 3 val. po piet.

Samdome darbininkus

dėl gelešinkelių, Canadon fabrikų ir farmų.

United States Employment Office
43 Portland st., Boston, Mass.

Prisiųsk $1.00, o sutaupinsi nuo $5 iki $10.

Mūsų aptiekoj randasi geriausios gyduolės, kurios sulaiko šutimą ir naikina prakaitą. Vartodamas mūsų gyduoles suteiksi smagumą kojom, nes tos gyduolės užlaiko kojas sausas ir sveikas. Kada kojos sveikos, tai ir autuvas ilgai nešiojas.

Ilgai nelauk. Prisųsk $1.00 per pačtą money orderiu arba registruotu laišku, o mes tuojaus prisiųsime per expresą jums geras gyduoles. Siųsdami pinigus, adresuokite šitaip:

P. JATULIAVIČIUS
18 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Taipgi mūsų aptiekoj randasi įvairių geriausių gyduolių, teisingai sutaisytų. Aptiekoj randasi lietuvis aptiekorius P. A. Jatulevičius.

Skaitytojai, imkit dovanas!

Kuris iš "Laisvės" skaitytojų prikalbins "Laisvei" **du nauju skaitytoju** ir prisiųs mums 4 dol., tas gaus dovanų sekančias knygas: "Censtachavo Klioštoriaus Slaptybės", "Revoliucijos atbalsiai", "Mokslas Rankažinystės", "Lekcijos apie atskirimo ženklus" ir "Vadovas keliaujantiems į Ameriką ir iškeliaujantiems". Pinigus siųskit Money Orderiais šiuomi

"LAISVĖ"
242 Broadway, So. Boston, Mass.

Skaitytojams.

Meldžiame visų tų "Laisvės" skaitytojų, kurių prenumerata jau pasibaigė ir kurie gavote nuo Administracijos paraginimą panaujinti ją, kad pasiskubintumėte atnaujint, nes mes būsim priversti Jums "Laisvės" siuntinėjimą sulaikyti.

"L." Administracija.

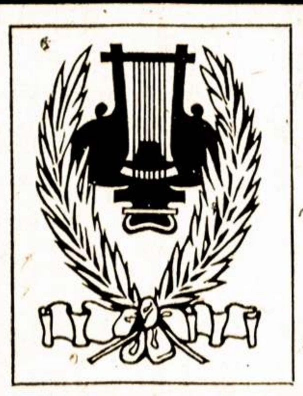

TRIS GEROS KNYGOS:

Naujausios Dainos ir Eiles

Apie 80 visokių dainelių. Kaina 20c

PASAULIŲ RATAS Astronomiška knyga apie saulę, žemę, ir kitas planetas. Su paveikslėliais.......25c

MEILĖS KARŠTLIGĖ Labai žingeidi knygelė apie meilę.......20c.

Imant visas tris sykiu, atiduodam už 60c

Pinigus siuskit pačtos ženkleliais šiuo adresu.

J. STROPUS
30 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Telefonas Bell Dickinson 37-57 w.

DAKTARAS IGNOTAS STANKUS

Dr. Ign. Stankus civiliškoj formoj.

Tikras lietuvys sako taip: jeigu sergi, tai kreipkis tiesiog pas teisingą daktarą, o tiktai tenai aptursi teisingą pagelbą savo ligoje. Nemėtik savo sunkiai užprocevotus pinigus, bet jeigu sergi, tai kreipkis ypatiškai arba laišku tiesiog pas daktarą Ignotą Stankų, o aptursi teisingą pagelbą. Jis gydo visokias ligas: vyrų, moterų ir vaikų. Ligas kurias jau yra nebegalima išgydyti su lėkarstomis, gydo su pagelba elektriko ir darymu operacijų. Dr. Stankus turi savo locną Pryvatišką Sanatoriją, kur priima ir užlaiko visokius ligonius. Čionai randasi visokios gyduolės (lėkarstos) kokios tiktai yra ant svieto; visokios elektriškos mašinos su pagelba kurių yra galima matyti visus žmogaus kaulus.

DAUGYBĖS PADĖKAVONIŲ.

Už išgydymą nuo visokių ligų. Čion sutalpinti visų yra negalima, bet kelios padėkavonės talpinasi su pavelijimu pačių pacientų. Aš Juozapas Gudauskas, 417 Chesnut St., Newark, N. J. ištariu širdingą ačiu daktarui Ignotui Stankui už prisiuntimą gyduolių nuo sunkaus kvėpavimo, užkietėjimo vidurių, skaudėjimą kaulų ir abelno nusilpnėjimo. Nuo pirmos dienos pajutau, kad nuo jųsų gyduolių teisingai sugrįšta mano sveikata ir daugiau gyduolių nebereikalauju. Vietoje padėkavones aš nepatingėsiu atverti savo burnos prieš savo draugus ir pažįstamus. Aš Juozapas Šaltinskas, 670 So. Pleasant St., Kenosha, Wis. ištariu ačiu savo draugui Jonui Šaltinskui už patarimą kreiptis prie d-ro Ignoto Stankaus. Aš likaus išgydytas nuo išbėrimo spuogais ant kuno. Juozapas Vinkevičė, 40 Cross St., Boston, Mass. širdingai dėkavoju Dr. Stankui už išgydymą manęs nuo skaudėjimo galvos, sunkaus kvėpavimo, kosulio, ir sugrąžinimo jaunų dienų. Tamstos vardą garsinsiu visur Bostone tarp lietuvių. Ona Marsauskienė, 2 Hutchinson St., Jobstown, N. J. likos išgydyta nuo nervų ligos, negalėjima miegoti ir jautimu lakstatį kraują su niežėjimais ant viršaus kuno. Adele Bagdonas, P. O. Box 95, Puritan Pa. likos išgydyta nuo slinkimo plaukų. Jonas Saurusaitis, 3206 Stanfford St., Pittsburgh, Pa., mane išgydė Dr. Stankus nuo išbėrimo spuogais ant veido.

GYDO LIGAS.

Nuo skaudėjimo strėnų, — sąnarių rankų ir kojų, — skaudėjimo paširdžių, — pečių ir kaulų, — reumatizmo, — nuo visokių kraujo ligų, — užkrečiamų ir litiškų ligų, — augimo spuogų ant veido ir kuno, — užkietėjimą ir nedirbimą vidurių, — niežėjimą skuros, — dervinių, — slinkimą plaukų, — skaudėjimą galvos, — visokias širdies inkstų — plaučių ir kepenų ligas, — nervų ligas — neuralgijos — negalėjimo miegoti ir išgąsčio, — nuo slogų — peršalimo — kosulio — sunkaus kvėpavimo — negalėjimo valgyti ir abelną nusilpnėjimą, — visokias moterų ir vyrų ligas.

Visuomet kreipkitės ypatiškai arba su laišku ant tikro adreso taip:

Dr. Ignatius Stankus,
1210 South Broad Street, Philadelphia, Pa.

Ofiso valandos: Iš ryto nuo 9 iki 11. Po pietų nuo 2 iki 4 ir vakarais nuo 7 iki 8 val. Nedėliomis nuo iki 11 val. ryto ir nuo 1 iki 4 valandai po pietų.

PIRKIT SVEIKIAUSIUS GERIMUS

Geriausiai žinomam ir teisingiausiam šeimynos štore.

Niekur kitur negausite geresnio vyno ir likierių nes mes parduodam geriausius už žemiausią kainą.

Kurie perka pas mus, tie sučėdina pinigų. Tą jum pasakys kožnas mus kostumeris.

Žemiau paduodame keletą sempelių:

Harrison Rye XXXX, visa kvorta...$1.00	Ky. Taylor (mus supilstyta) bonka....69c
Darlin Straight, visa kvorta...65c	Decatur Club, visa kvorta...50c
G. O. Blake (mus supilstyta) bonka...79c	Apricot Brandy, bonka...$1.00
Hunter Rye (mus supilstyta) bonka...89c	Duffy's Malt, bonka...75c
Golden Rye XXXX, visa kvorta...75c	Ferguson's Scotch...1.00

Perkant gorčiais, nuleidžiame už žemiausias kainas

Kentucky Straight Degtinės pilnos mieros gorčius—$2.00
Californijos Brandės gorčius—2.00

Alų, Elių, Porterį ir Toniką galite gauti skryniomis, bačkomis, pusbačkiais ir bertainiais. Perkantiems daug ant balių, veselijų, krikštynų ir kitų pasilinksminimų nuleidžiame labai pigiai.

Atsilankykite pas mus, o užtikriname, kad iš mus patarnavimo busite užganėdinti

"Štoras su žemiausiomis kainomis"

H. L. Golden & Co., IMPORTUOTOJAI IR DAUGUMOJE LIKIERIŲ PARDAVĖJAI
352=354 Harrison Avenue, BOSTON, MASS.

LAIVAKORTES

Parduodam in Europą ir iš Europos ant visų linijų ir už pigiausią kainą. Tuos keleivius, kurie važiuoja in Ameriką, aš imu in čia iš pat gyvenimo vietos ir pervedu per rubežių be jokių užrubežinių pasportų. Išvažiuojantiems iš Amerikos in Rusiją parupinam konsulio paliudijimą dėl pervažiavimo liuosai per rubežių.

Tą konsulio paliudijimą mes parupinam dėl visų, nepaisant, ar kas butu mus pasažierius, ar ne mus. Pas mane kiekvienas gali gauti tokį paliudijimą ir kada jis nuvažiuoja in New Yorką ar in Bostoną, tai jam nereikia eiti jieškot. Tuomi kiekvienas keleivis apsisaugoja nuo bereikalingu rupesčiu ir nesmagumu. Taipgi jus galite pas mane gauti ant kelio rusiškų pinigų, kuriuos aš išmainau pagal žemiausį kursą. Jeigu daug pasažierių sykiu važiuoja in Rusiją, tai aš juos palydžiu in New Yorką ir bunu su jais tol, kol išeina laivas.

SIUNČIAME PINIGUS

in visas svieto dalis. Taipgi išmainom viso su viešpatysčių pinigus. IŠKOLEKTUOJAM PINIGUS, sudėtus kitose Amerikos ir Rusijos bankose. Visada kreipkitės pas:

S. MAHLER, Agentą

Rusiškai-Amerikoniška Agentura
187 Ames St., netoli Lietuvių Bažnyčios. MONTELLO, MASS.

50.000 Kataliogų DYKAI!

Prisiųsk už 3c stampą, o apturėsi didžiausį lietuviškoj kalboj KATALIOGĄ LAIKRODŽIŲ, ŽIEDŲ ir visokių auksoriškų daiktų. Siunčiam į visas dalis svieto. Mūsų kataliogas perstato didžiausią **Auksoriškų Daiktų Krautuvę**, todėl lengva iš jo bile kas pasirinkti. Tokis kataliogas turi rastis kiekvieno lietuvio stuboj, nes jis apsaugoja žmones nuo apgavikų.

Reikalaukite tuojaus.

J. P. Tuinila, 822 Washington St. BOSTON, MASS.

PIGUS NAMAS.

dėl 3 šeimynų su 9 kambariais ant Bolton St., netoli D st. Kaštuoja $1100 ir tik $100 reikia į mokėti. Savininkė yra našlė ir už skolas turi greit parduoti.

Lithuanian Agency
315 Broadway, So. Boston.

Tel. So Boston 605

A IVAŠKEVIČ, Mgr.

TIK VYRAMS.

I mano Tautiečius:

Jus ir jūsų draugai esate nuo širdžiai užkviečiami aplankyti mano Liuosa Mokslo Galerija, 461 Sixth Avenue, arti 28tos Gatvės, New Yorke, N. Y., kur aš laikau parodą dailės ir skulptūros darbų, kurios padarė Lietuvos artistai, su išvaizdinimu švairių kūno dalių kaip sveikų taip ir sergančių.

Jus čia galite studiuoti žmonijos giminės kilmę ir išsilankstymą nuo lopšio iki grabui, ir ma yti indomiausius gamtos išgamas; taipgi navatnumus ir pabaisuolius.

Vieną valandą praleisti tarpe grupių šitų pastebėtinų Lietuviškų modelių, yra verta sudėti kaipo turtą į galvą čielam gyvenymui.

Jus čia galite studiuoti pasekmes ligų ir ištvirkimo darbų, perstatomų žmogaus didumo modeliais. Yra čia prityręs Lietuvis, kuris nuolatos vedžioja svečius ir išrodinėja bei atsakinėja ant bile kokių klausimų. Atvira kasdieną podraug su Nedėldieniais ir Šventadieniais, nuo 8-nių iš ryto iki Vidurnakčiui.

JŽANGA UŽDYKA.

461 Sixth Avenue, near 28th Street, New York.

It doesn't pay to neglect your Health

Ar atėjai kada namo drebėdamas, su skaudančia galva, krūtinėje diegimais sope gale gerklės ir gulėjai keles savaites?

Dr. Richter'io PAIN-EXPELLERIS

tas ištikimas senas naminis vaistas duos pagalbą ir prašalįs ilgą vargą jeigu umai vartosi.

Visuomet namuose turėk bonkutę. Platųs nurodymai apvynioti apie bonką. 25c. ir 50c. aptiekose.

Sergėkis pamėgdžiotų vaistų ir žiurėk ant **Inkaro** ir mūsų vardo.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York.

Richter'io Congo Pillės yra geros nuo viduriu sukietėjimo. 25c. ir 50c

---

Didžiausias Darbininkų Savaitinis Laikraštis **"KOVA"** Leidžiamas Lietuvių Soc. Sąjungos Amerikoje

"KOVA" talpina moksliškus, politiškus, bet visiems suprantamus straipsnius.
"KOVOJ" rašoma apie darbininkų gyvenimą, vargus ir nurodoma, kaip prašalinti juos.
"KOVOJ" rašoma apie viską teisybę ir drąsiai skelbiama socijalizmo idėja.
"KOVA" tikriausias darbininkų laikraštis.
"KOVA" paduoda žinias iš viso svieto.
"KOVA" metams $2.00 Amerikoj ir kitur.

Prisiųskit savo adresą, o gausite vieną "Kovos" num. pažiūrėjimui DYKAI. Nuo naujų metų "Kova" išeina tokia kaip "Keleivis".

"Kova" 1815 E. Moyamensing Ave. PHILADELPHIA, PENN'A.

LAIVAKORČIŲ IR PINIGŲ SIUNTIMO AGENTURA.

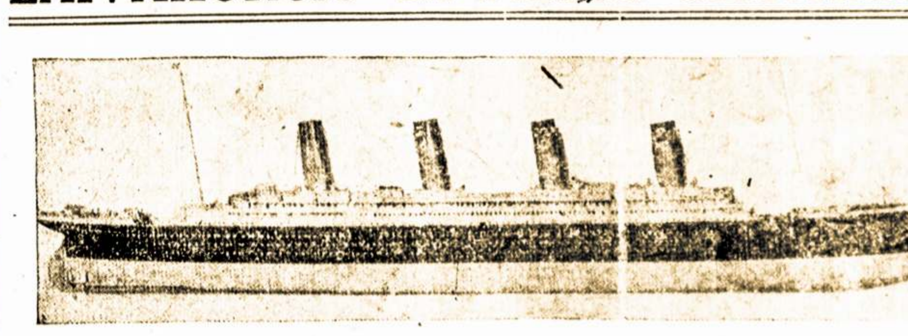

Jei nori keliaut į seną Tėvynę arba jei nori siųsti **Laivakortes** tai visada pirk pas G. BARTASZIŲ

Dabartiniam laike iš Hamburgo į Bostoną galima atvažiuoti tik už $40.00. Toliaus gyvenanti rašykite į jums artimiausį ofisą, o visas žinias mielai suteiksime. Adresuokit šiaip:

GEORGE BARTASZIUS

261 W. Broadway, SO. BOSTON, MASS.
558 Broome Street NEW YORK CITY, N.Y.

AKIS apžiūrime ir prirenkame Akinius

H. S. STONE
Akių Specijalistas
399 a Broadway SOUTH BOSTON
arti E Street

Naujė Lietuviška KRAUTUVE

Užlaikome, parduodame ir pataisome geriausia SIUVAMAS MAŠINAS, puikiausius Gramafonus ir kitokius muzikališkus instrumentus. Vaikams keričiukus, Baisikelius, visokius laikrodžius ir tam panašius daiktus. Duodame lekcijas ant visu muzikališku instrumentu.

A. RAULUKAITIS ir J. GIRDVAINIS
Lietuviai savininkai
SO. BOSTON CYCLE CO.
310 Broadway, So. Boston, Mass.

Telephone So. Boston 605

LIETUVIŠKAS

Advokatas

WILLIAM F. J. HOWARD
Lietuviška pavardė buvo
Vincas F. J. Kavaliauskas

315 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.

Kas nori

nusipirkti pigiai ir gerus forničius, tai ateikite pas mus.

BENJ. CANNER
336—338 Broadway,
So. Boston.

Akušerka

Pabaigusi kursą Womans Medical College, Baltimore, Md.

Pasekmingai atlieka savo darbą prie gimdymo, taipgi suteikia visokias rodas ir pagelbą invairiose moterų ligose.

F. Stropiene, 30 W. BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Telefonas Richmond 22126
2787-J

Dr. David W. Rosen
321 Hanover Street
BOSTON, MASS.

Mano ofise galite susikalbėti visose kalbose.

VALANDOS: Nuo 8 iki 10 val. ryte
Nuo 2 iki 3 ir nuo 7 iki 8 vak.

DOVANAI-DOVANAI!

KNYGA SVEIKATOS bei naujausio mokslo ir ką reikia daryti apsirgus. Teip-pat kame ir kur greit išsigydyti, lygiai ta knyga

„DAKTARAS"

parodo, kaip nuo ligų apsisaugoti.

ŠITOJ KNYGOJ „DAKTARAS" netik pamokina kaip ir kur nuo visokių ligų gerai išsigydyti, bet teip-pat labai gražiai, kaip tikras tėvas pamokina ir kaip nuo visokių ligų apsisaugoti.

KNYGOJ „DAKTARAS" labai daug aprašo apie vyrų ir moterų lytišką gyvenimą ir aiškiai, atvirai teip išdėstinėje, jog kitose knygose apie tokias paslaptybes negalite atrasti. Šita knyga kiekvienam vyrui ir moterei labai reikalinga turėti, kad žinoti kaip ir ką daryti, seniems ir jauniems ir kaip laimingai gyventi. Čion viską negalima aprašyti, bet tik perskaičius knygą atrasite.

ŠITA KNYGA illiustruota puikiais moksliškais paveikslais ir apie žmogaus kuno subudavojimą su visokiom s paslaptybėmis.

Apie MEILĖS DALYKUS „Daktaras" nemažai rašo.

YPATINGAI serganti, nusilpnėję, sukliurę, pasigadinę per jaunystės klaidas ir varginami visokiomis, kaip paprastomis sviežiomis teip užsisenėjusiomis ir užsikrėtusiomis ligomis, šitoje knygoje atrasite tikrą rodą.

JEI sergi ant kokios nors ligos, tai pirmiau ne kaip kreipsies prie kokio nors gydytojaus, arba vartosi liekarstas, reikia perskaityt knygą „Daktaras", nes didelės daugybės žmonių, kurie tik perskaitė šitą knygą, išsigydė.

TODEL, kad ta knyga del labo visuomenės išduota, tai kiekvienas ją apturės **visai dovanai**, kuris tik atsiųs keletą stampų už prisiuntimą.

REIKALAUK DAR ŠIANDIE, iškerpant šitą apgarsinimą ir adresuok teip:

The PHILADELPHIA M. CLINIC,
1117 Walnut st., Philadelphia, Pa.

TĖMYKIT VYRAI IR MOTERIS! Kad sergi, jautiesi kokį nors nesveikumą ir reikalauji geros, teisingos pagelbos, kad trumpam laike galėtum išsigydyt, tai atsišaukie prie Profesionališko Daktaro, Ph. M. Klinikos lietuviškoj kalboj. Rašyk. Ateik.

Ofiso valandos kasdien 10 iš ryto iki 4 po pietų. Nedėl. iki 3, o Utar. ir Pėtn. vakare nuo 6 iki 8.

AR NORI

gauti DYKAI dvi geras sztukas ir Katalioga visokiu geru magiszku sztuku ir kitokiu visokiu dalyku, kuriu tu labai nori, o nežinai kur ju gaut? Jeigu taip, tai atsiusk savo pilna ir aiszku adresa, o asz tuojaus ta katalioga ir tas sztukas tau nusiusiu DYKAI. Adresuok:

JUOZAS J. SZLIKAS,
(MAGIKAS)
3250 Union Ave., CHICAGO, ILL.

Sučedyk savo sveikatą ir pinigus

Nusipirk musu naujausio pagerinimo PROSĄ, o sutik prosinimai puse laiko su mažais išlaidais ir laiko gaišinu. Visada gatavas; šiluma reguliuojama, gali prosyti lauke ar viduje; Kiekvienai moteriai bu tinai reikalingas. Rašyk apie platesnias žinias. Agent geras uzdarbis

The J. Ilgaudas Novelty Co.
1841 So. Halsted St. Dept.4 Chicago, Ill

TEISINGIAUSIA IR GERIAUSIA LIETUVIŠKA **APTIEKA**

Sutaisau receptus su didžiausia atyda, nežiūrint, ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tai vienatinė lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoj. Gyduolių galit gaut kokios tik pasaulyj vartojamos. Galit reikalaut per laišką, o aš prisiųsiu per expresą.

Aptiekorius ir Savininkas

K. ŠIDLAUSKAS
226 Broadway, kamp. C St.
SO. BOSTON, MASS.

Telephone So. Boston 21014 ir 21013.

Ar nori pirkt Šipkartę?

Prašom atsilankyti į mūsų ofisą. Parduodame šipkortes ant geriausių laivų ir siunčiame pinigus į visas dalis svieto.

K. Yurgeliunas
233 Broadway, So. Boston.